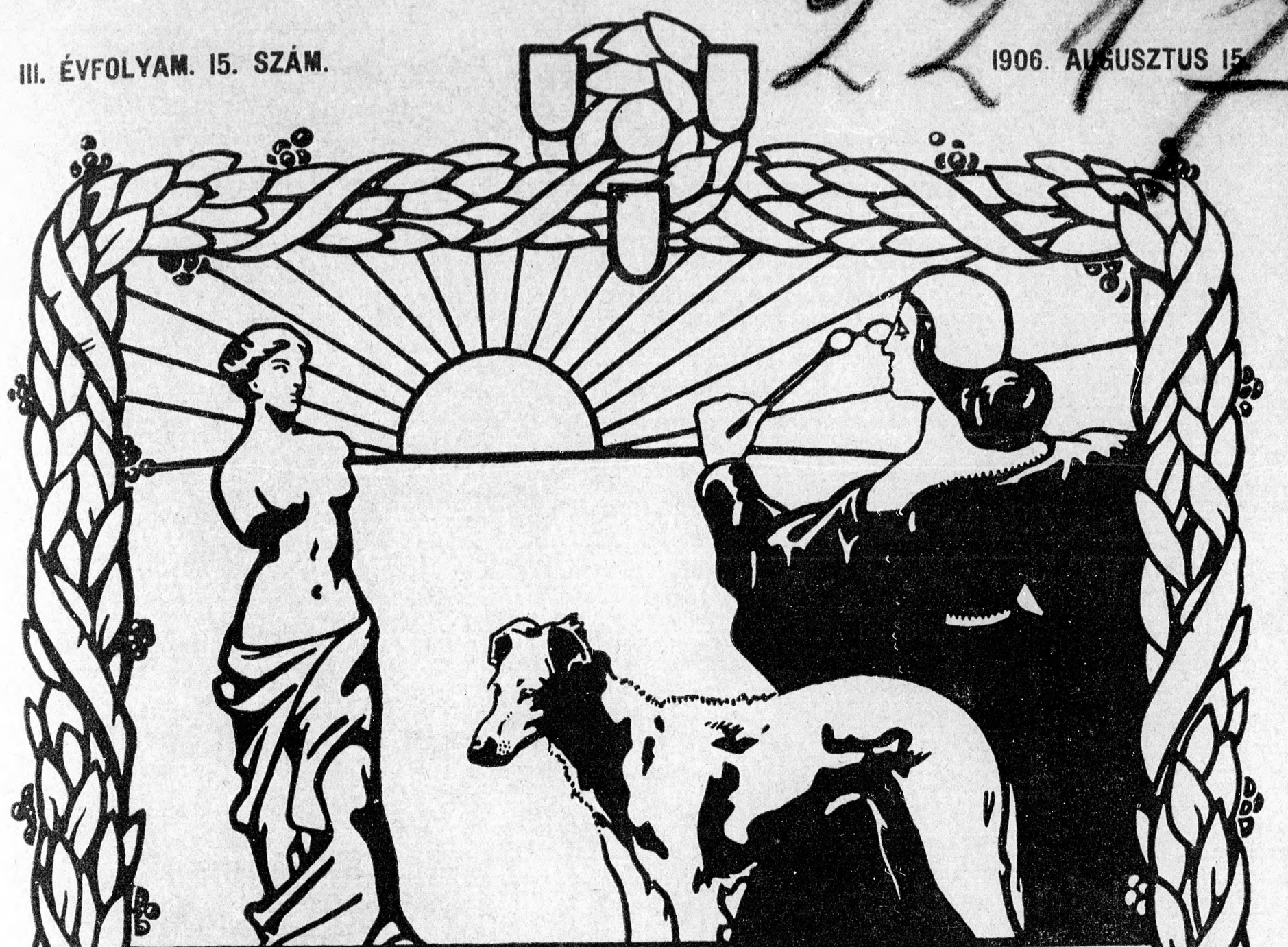

III. ÉVFOLYAM. 15. SZÁM.

1906. AUGUSZTUS 15.

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A MAGYAR AMATŐRÖK
ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELEN HAVONTA KÉTSZER

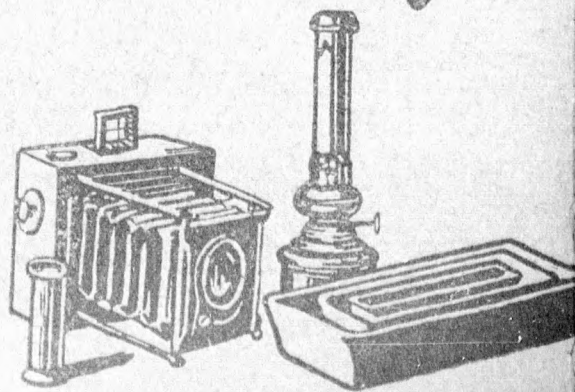
SZERKESZTŐ-
SÉG ÉS KIADÓ-
= HIVATAL
BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY-UTCA 89.

SZERKESZTI
KOHLMAN ARTUR Dr.

ELŐFIZETÉSI ÁR
EGÉSZ ÉVRE:
= 14 KORONA
EGYES SZÁM =
ÁRA 60 FILLÉR

BARTA. E. 06.

□ Legrégibb és legnagyobb üzlet
e szakban. □ Alapítva: 1878. □

PEJTSIK KÁROLY

□ FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE □

IV., Városház-utca 1 BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1
alatt

(Standard-palota)

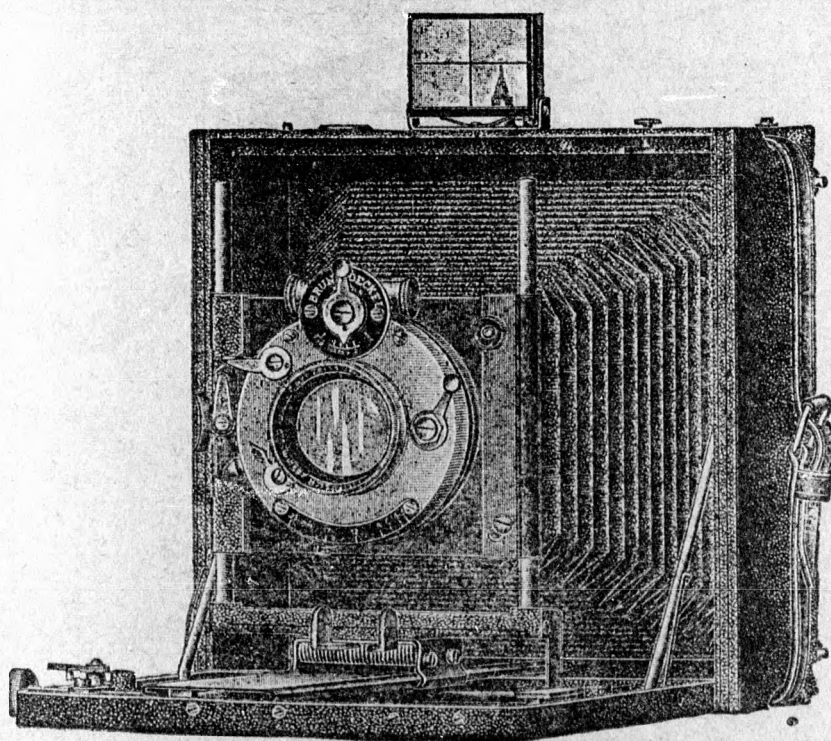
Ajánlja:
minden
a fényképé-
szeti szak-
mába vágó
készülékeit
és czikkeit
jutányos
árban.

műterem
kizárólag
amatör-
célokra.

□ □ □ □

Felvilágosítás
és képes nagy
árjegyzék □ □
□ □ kívánatra
a legnagyobb
készséggel.

UNIVERSAL-PALMOS

□ □ □ könnyű fémből □ □ □

ZEISS-ANASTIGMATTAL

Palmos-kamarák 6 × 8 cm., 9 × 12 cm.,
(sztereo-felvételekre is) 3¹/₄ × 4¹/₄ inches,
4 × 5 inches és 9 × 18 cm. nagyságu pano-
ráma-felvételekhez, csomagfilmekre, Zeiss-
csomagolásra és tekercs-filmekre ugyan-
□ □ azon beállítás mellett. □ □

Kérjük a „P. 32” számú árjegyzéket.
□ □ (Ingyen és bérmentve.) □ □

≡≡≡ **CARL ZEISS, JENA** ≡≡≡

WIEN, IX/3, FERSTELLGASSE 1, ECKE MAXIMILIANPLATZ
BERLIN FRANKFURT A. M. HAMBURG LONDON SZT-PÉTERVÁR

♦♦♦♦

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

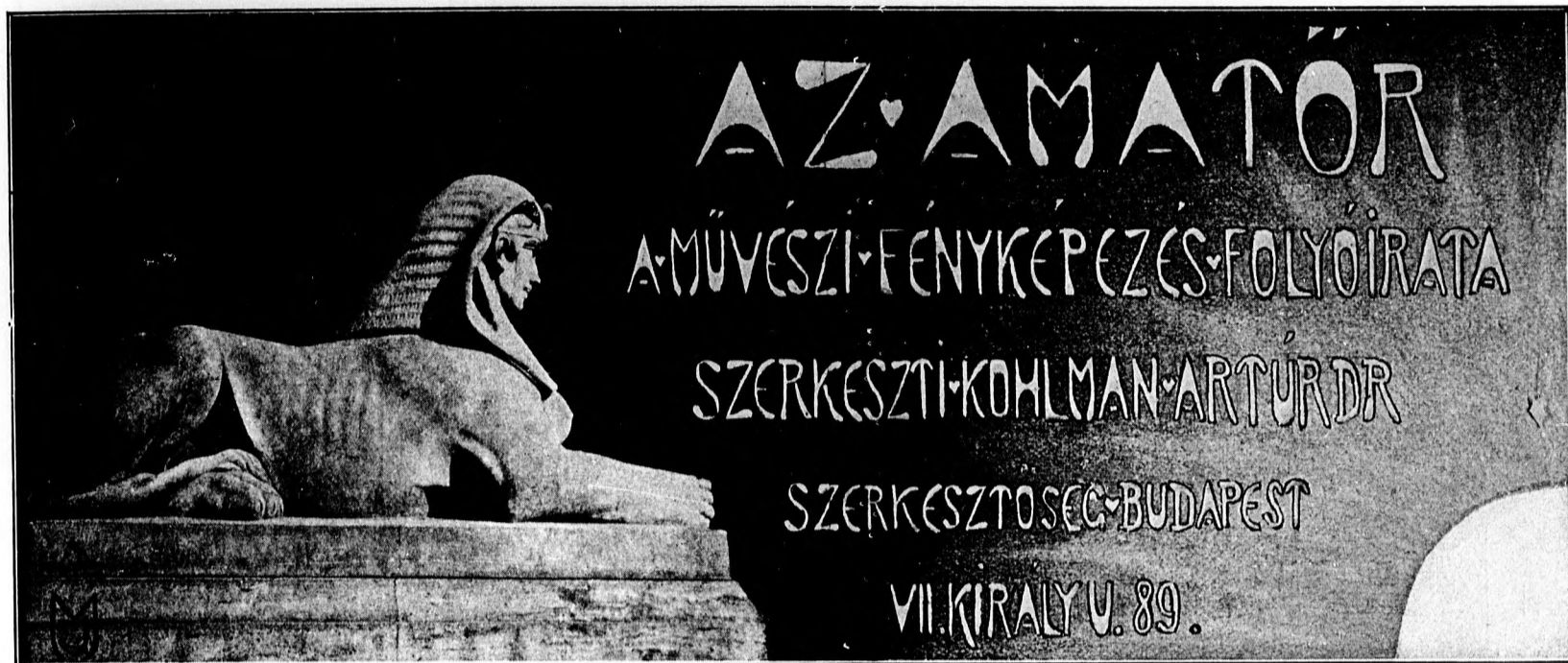
♦♦♦♦

Nem létezik
az egész világon
egyetlen oly
PAPIROS

melyet nagyobb mennyiségben
dolgoznak fel, mint
az ismert
jegyű

♦♦♦♦ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♦♦♦♦

Kérelem vidéki olvasóinkhoz! Kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy a vidékükön létező fotoszaküzletek, vagy fényképezési cikket árusító más üzletek pontos címét bérmentetlen levelezőlapon közölni velünk szíveskedjenek. Amiért fogadják előre is hálás köszönetünket. ○○○○○○○○○○ Az Amatőr szerkesztősége és kiadóhivatala.

A fényképezés esztétikája.

Írta: KOHLMAN ARTUR DR.

A másolás. Pozitív eljárások.

Nagyított negativek. A matéria.

A művészi fényképnek alapja tagadhatatlanul a negatív. Erre kell, hogy felépítsük képünket. Rossz és művésziellen felvételtől hibás, kellőképpen ki nem dolgozott negatívról jó és művészi képet még a legraffináltabb ízlés, vagy a legtökéletesebb technika mellett sem tudunk készíteni. Mert a hibás alapra hiába építünk a legbrillánsabb technikával, a technika ugyan brilláns lesz, ha ugyan azt is le nem rontja a felvétel tartalmatlansága, ámde igazi hatást sohasem fog gyakorolni a szemlélőre és legföljebb a laikust kápráztatja el ideig-óraig.

A felvétel belső tartalmán, a negatív megfelelő kidolgozásán túl azonban nem szűnnek meg a fotóművész feladatai. A negatív technika kifelé sohasem nyilvánul meg és a felvételt hordozó üveglemez, vagy negatív papiros mindenkor csak az marad, ami az épületnél az alap. A járókelők százezrei mennek el a felépítmény mellett anélkül, hogy az alapot valaha is látnák és rajzát, vázát, szerkezetét csak alkotója, az építész ismeri és csak a szakember érdeklődik iránta. Így vagyunk a negatívval is. Ha a kész képet kiállítjuk, vajjon — szakemberen kívül — kinek jutna eszébe annak alapja, a negatív iránt is érdeklődni?

Kifelé tehát a pozitív képviseli a művészt. A *belső tartalmat ugyan már a negatívval viszi művébe, ámde ezt a pozitív eljárással és az ebben nyilvánuló technikával juttatja külsőleg is kifejezésre.* Valamint tehát a kép alapjának — a felvételnek — fogyatékoságai illuzórius értékűvé teszik még a legbrillánsabb technikát is, úgy viszont a legértékesebb belső tartalmat is lerontja, *semmivé teszi* a fogyatékos, primitív technika.

MÉLA CSEND

Marschall János dr. (Böös) és Balogh Bálint (Galánta)

A tapasztalat pedig azt bizonyítja, hogy e két faktor értéket amatőrtársaink igen gyakran félre ismerik és legtöbbször egyiket a másik rovására favorizálják, holott e két tényező egymást kiegészíti és ezért *egyiknek a másik rovására* való érvényesülése *az egész műnek rovására* történik.

Igen gyakran látjuk, hogy jó amatőrök fejlett ízlésük dacára megalégszenek a festői témának jól felfogott „megrögzítésével“ és a tartalmas, művészi magot rejtő negatívumok, a legprimitívebb pozitív eljárásokkal való kifejezés módjával. Abból látszanak kiindulni, hogy a szép, szép marad, ha rongyokba takarjuk is. Ismerünk régi, jó, sőt művészi koncepciójú amatőröket, kik legszebb felvételeikről, azok eredeti lemezeiről soha még mást, mint többé-kevésbé jó, fényes celloidin vagy brómezüst kontakt-nyomatokat nem készítettek és akiket a szép témán és a kép élességén túl más cél már csak azért sem hevített, mert ideges aggodalommal gondoltak egy esetleges nagyításra, mely a — felvételük főerényének vélt — élességből csak egy hajszálnyit is levonna. És ez aggodalmaskodók csak nagyritkán voltak arról meggyőzhetőek, hogy a féltve-féltett élességnek a méretek nagyobbodásával való arányos csökkenése nem hiba és hogy a művészi felvétel művészi kivitelben adhat csupán önálló becsű alkotást, egyszóval: „képet“.

Ezekhez volna néhány szavunk. És ha sikerül a magasabb technika e konzervatív negligálói-nak táborából a két egyenrangú művészeti faktort *egyaránt méltányló* új híveket szereznünk, célunkat már jó részben elértük.

A művészi kivitel nem mindig igényli az ú. n. „magasabb technikát“, amely alatt rendszeren a pigment, ozotopia és a gumminyomást értik. És egyszersmind nem mindig érünk célt még — sőt

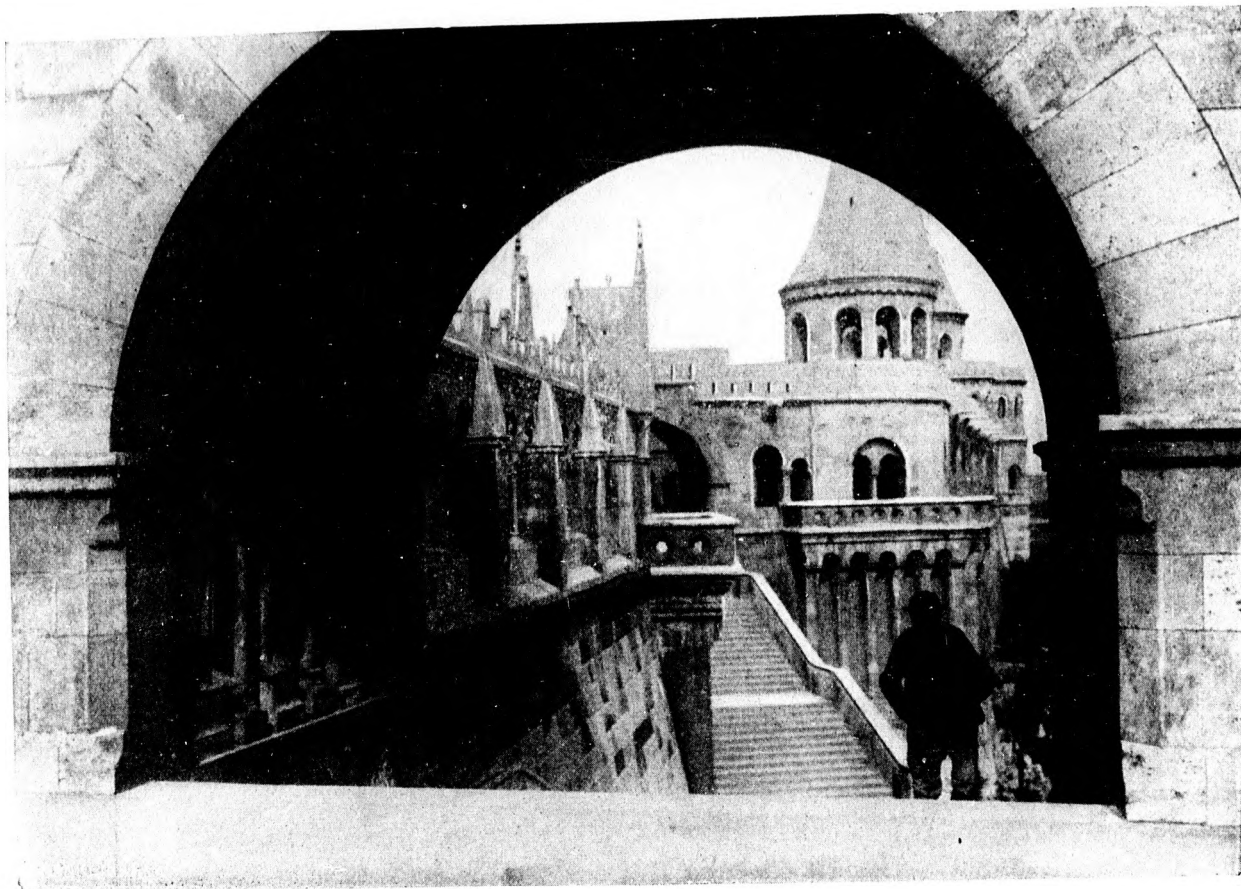

ZUZMARA
Zvarinyi Lajos, Békés-Csaba

éppen — e technikákkal sem. Ellenben főszabályul állítható fel, hogy valamint egyetlen technikai kivétel sem felel meg *minden* témának, úgy viszont minden téma többé-kevésbé megkívánja a maga sajátos jellegének megfelelő technikai kivitel. Tévedés tehát azt hinni, hogy bármely szép felvétel a legtökéletesebb képet *kizárólag* gummi vagy más technikában adhatja csupán, ellenben tény, hogy az egyik felvétel kiválóan fog érvényesülni a gummi, más a pigment, ismét más a platin vagy brómezüst-technikában. És már magában a megfelelő technika megválasztásában is a művészi kriterium, a megérezés és előrelátás nyilvánul meg.

Felette individuális valami az ízlés és pókháló-finomságú szubjektív valami a „megérezés“. És éppen ezért igen nehéz erre még a legáltalánosabb szabályt is felállítani. Inkább csak néhány észlelet tehát az, melyet e kérdésben papírra vetünk, reábizván az olvasóra, hogy e körvonalakon belül alkalomadtán önmaga alkosson magának szabályokat.

A téma főjellembonása szabja meg rendszerint azt a technikát, melynek kivitelében az legjobban érvényesül. Így tehát élettelen tárgyakkal, pl. egy-egy szobor, könyvek, íróeszközök, tudományos és műszerekből összekomponált „csendélet“-nek, vagy egy komor entériőr-felvételnek megfelelő technikai kivitelét jónak képzeljük a hideg-tónusu platin, vagy brómezüst-technikában. Erőteljes arcképet nagy mélységekkel, markolható plasztikával alkothatunk a gumminyomás segítségével. Ködös levegőjű, leheletszerű finomságú, gyenge kontúru tájképeknél a gyengén előhívott brómezüstpapíron, erőteljesebb tónusokat a pigmenten, nagy masszákat, folthatásokat megkívánó kevés részletből álló nagyszabású témáknál pedig a gummieljárással érhetjük el, sőt fokozhatjuk azt

KILÁTÁS A HALÁSZBÁSTYA ABLAKÁBÓL
Balogh Rudolf, Budapest

a hatást, mely felvételünk belső tartalmából folyik. Hogy ez — legalább így általánosságban — mennyire megfelel a valóságnak, azt leginkább láthatjuk abból, hogy míg a szürke tónusú szinezetlen brómezüstképek teljesen kielégítenek bennünket, az élettelen tárgyú vagy sejtelmes konturu halavány, sőt erőtlen tónusú technikát megkívánó témáknál, addig legott a brómképek *szinezéséhez* fordulunk, ha — legtöbbször időhiány miatt sem pigment-, sem gumminyomatot nem akarunk készíteni, — de erőteljesebb, elénkebb, életet ábrázoló témának kivitele diktálja nekünk a technikának illetően módosítását.

Az egyik technikának a másikkal való *pótlása* egyébként igen gyakori a fényképezésben, de ilyenkor észrevehetjük, hogy rendszerint kölcsönkérjük annak a technikának a karakterét, melyet egy másikkal pótolunk. Így — hogy a brómezüst-technikánál maradjunk — kölcsönveszszük az *egyszín-tónust* a pigment- vagy gummi-eljárástól.

Ha témánk inkább kevés nagy, mintsem kis részletek halmaza, akkor nem maradunk meg az eredeti kis negatív kontakt másolásánál, hanem vetítés útján *nagyítjuk* a felvételt. És ugyanekkor áttérünk a kis képek síma anyagáról a gummiteknika szemcsés, durva anyagára is.

Gyakran azonban az ily „kisegítő pótlás“ nem vezet kellő eredményre. Az eredeti negatívünk nem ad oly karakterű nagyítást vetítésben, mint amilyen kontakt másolatot a már szemcsésebb *nagyított negatív* ad a szemcsés papíron. Ha tehát ily esetben — vagy mert a gumminyomás technikájában egyáltalában, vagy legalább kellően még nem vagyunk járatosak — mégis pótlásra szorulunk, a közvetlen vetítésnél ajánlatosabb *a nagyított negatívról oly kimásoló papirosra való kontakt másolás*, melynek karaktere, strukturája, tónusa és valőrjei az egyszínű gumminyomáshoz némileg is csak hasonlóak. Ily kimásoló papirokat ma már készen is kaphatunk és hogy csak egyet is említsünk, ilyenek a *Trapp & Münch*-féle művész-karton, gravür-karton és vászonszövésű „*mattalbumin*“ papírai is.

□
□□
□□
□
□□
□
□

NYÁRI HANGULAT
Vargassy Gyula. Szt-Gothárd

A nagyított negatívot az eredetiről rendszerint a kontakt készített és vele teljesen egyenlő nagyságú diapozitívnek lemezre való vetítésével, illetve nappali nagyító készülékben való megnagyításával készítjük. Ujabban azonban a legjelesebb művészek is előnyben részesítik a nagyított *papirnegatívokat*. És ennek sok oka van. Míg u. i. az előbbieket csak meghatározott méretekben kapható üveglemezekre készíthetők, a folyóméterszámra kapható negatívpapírnál a méretek nem korlátoznak bennünket. Bizonyos méreteken (pl. 50×60 cm.-en) túl pedig készen lemezt nem is kapunk, hanem az csupán a gyárnál való egyenes megrendelés esetén kapható. De még ha ez az akadály nem is forogna fenn és az ily nagy lemezekkel való dolgozásnak kényelmetlen voltától hajlandók is volnánk eltekinteni, előnyben részesítendőek a nagyméretű papirnegatívok, mert nincsenek a törés, repedés veszélyének kitéve és irónnal, szénnel, festékkel, ecsettel és törővel nemcsak a réteges, de az üvegoldalnak megfelelő papiroldalon is könnyen retusálhatók. E retus pedig a hibák kijavításán túl individualisan művészi hatást célzó is lehet. A negatív-papíroknak felhányt szemcsés volta pedig nagyobb méretű képeknél inkább előny, mint hátrány, mert a művészi hatást a kivitel technikájában is emelni segít. A többféle negatív-papírosok közül eddig a legjobbnak és legmegbízhatóbbnak a „*Neue Photographische Gesellschaft*” „*N. P. G.*” jelzésű negatív-papírja bizonyult.*

Igen sokat lehetne és kellene még a pozitív-technikáról szólnunk, ezuttal azonban még csak azt a tényt szegezzük le, hogy téves az a felfogás, mely szerint a technikai kivitel másodrendű kérdés a művészi fényképezésben. És miként az előzőkből is kitűnik, bizony nagyfontosságú nemcsak a technikának, de a képet hordozó matériának (a feldolgozásra kerülő papíryanagnak) megválasztása is. □

* Ugyane gyár *kitűnő durva brómezüst és sokféle színű pigmentpapírosairól* is híres.

□ □ □ □
 □
 □
 □

□ □ □ □ □
 □ □ □ □ □
 □ □ □ □ □

JÓ BARATOK

Gecsy Gyula
 százados, □ □
 Nagykikinda □ □

AZ ELSŐ
 VALLOMÁS

Oczvirk Henri
 Salgótarján

mert azt a másolatot sohase tudjuk előhívni, az menthetetlenül elveszett a sűrűn felrakott festék miatt.

A festékfelrakáshoz újból előveszszük a krómozáshoz használt rajztáblát — melyről letépjük a krómozás alkalmával esetleg bepiszkított makulatura papiros legfelsőbb lapját — és négy rajzszög segélyével ráerősítjük a papirost, krómos oldalával felfelé. A rajztáblát a szoba egy árnyékos részén helyezük el és úgy ezen mint a következő műveleteket a legnagyobb gyorsasággal kell végeznünk, nehogy a króm a papiros felületén redukálódjék, mert ezáltal piszkos fehéreket kapnánk. Lámpafénynél ez az

óvintézkedés elmaradhat. Feltételezzük, hogy amikor a festék felrakásához fogunk, festékeink már felrakásra készen előttünk vannak. Legjobb e célra egy lapos üveg- vagy porcellán-csészét használni. Ügyeljünk továbbá arra is, hogy a felrakáshoz elegendő mennyiségű festékünk legyen, mert a festék felrakásával gyorsan kell végeznünk és azt nem szabad megszakítanunk, hogy esetleg kifogyott festékünket újabb festék keverésével pótoljuk. A festéket a papirosra — kisebb méretű képnek 2 1/2 cm. széles, nagyobb képnél 5 cm. széles — sörte ecsettel kenjük. Az ecset ugyanolyan mint a milyent az olajfestők (mázolók) használnak. Használat

Gecsy Gyula százados, Nagykikinda

C. Cisarovszky, Wien

ŐSZSZEL

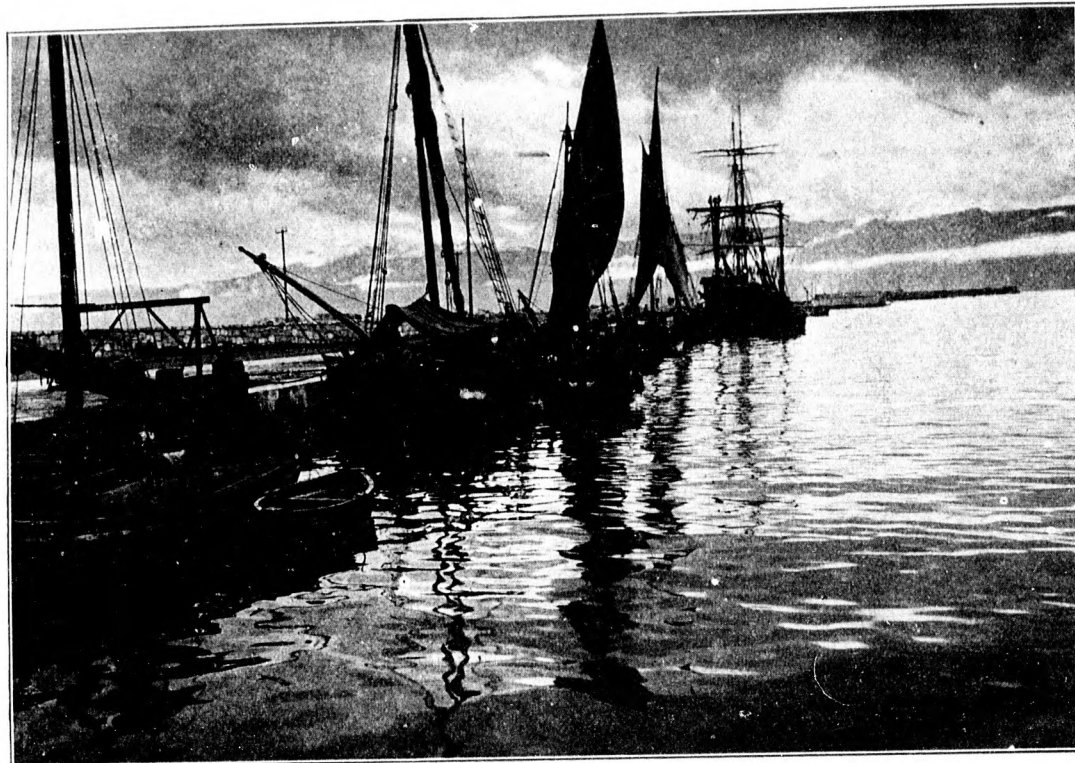

TEHENEK

□
□

A FRANCIA RIVIÉRÁN
A M. A. O. Sz. gyűjteményéből a berlini nemzetközi kiállításon

□
□
□

Gámán Dezső,
Kolozsvár

□
□

□
□
□

előtt az ecsetet vízbe mártjuk, azután a felesleges vizet ujjaink között kinyomjuk belőle és végighúzzuk néhányszor egy száraz törülközőn, amíg az ecset éppen nedves marad. Ezt azért tesszük, nehogy a száraz ecset felsőbb részeibe is festéket szívjon magába. Ha mindezen dolgokat elvégeztük, rátérhetünk immár a festék felrakására.

Mindenekelőtt jól bemártjuk az ecsetet az előttünk lévő festékbe és azzal oly gyorsan, amint csak tudunk, ide-oda futó vízszintes sávokat húzunk a papiroson, miközben az ecsetet erőteljesen a papiroson nyomjuk. Vigyáznunk kell, hogy a festék — utasításaink szerint készítve — eléggé híg legyen és hogy elegendő mennyiségben kenjük a papiroson, nehogy egyik másik helyen gyorsabban beszáradjon, mert ez olyan foltokat okozna, amelyek később már igen nehezen távolíthatók el. Ha munkaközben mégis észreveszünk egy-egy ilyen sötétebb foltot, úgy azt az ecsetben lévő festékkel kell a befestett felület többi részével egyenlő színűvé szétkenni. Mindenesetre igyekeznünk kell, hogy *egy percen belül* a papír a festékkel egyenletesen be legyen vonva. Az ecsetet ilyenkor

már nem szabad többé a festékbe bemártani, hanem csak arra használni, hogy a papiroson lévő festéket vele egyenlően elosszuk.

Ha a festékfelrakás ez első részével végeztünk, akkor megkezdjük a festék másodszori felrakását, amely az előbbi vízszintes sávokkal ellentétben most merőlegesen rakandó fel. Az eljárás most is éppen olyan, mint amilyen a vízszintes sávok felrakásánál leírtunk. Ezen munka befejezése után egy gömbölyű — a kép méreteinek megfelelő száraz — nyest ecsetet veszünk elő, amelylyel merőleges irányban, eleintén erőteljesen, később minél lágyabban, de annál gyorsabban jól megdolgozzuk a papír festékkel bevont felületét. Azt a munkát a festékfelület kiegyenlítésének, illetve *eloszlatásának* nevezzük. Az eloszlatás addig tart, míg a festék az alapba való behatolással olyannyira megsűrűsödött, hogy az oszlató ecset a legcsekélyebb sávokat sem vonja már maga után. Hogy az ecsetben lévő festékmaradványok a papiroson nyomot ne hagyjanak, az eloszlatásnál az ecsettel a papír határán túl is ki kell mennünk, míg elkezdeni mindig szélei előtt kell. Síma papiroson nehezebb egyenletesen befesteni mint érdeset. Nagyon

□
□R. D. G. ASSZONY
ARCKÉPE
Rembrandt tanulmányR. Demachy, Paris
A berlini nemzetközi
kiállításból□
□
□□
□
□

kell ügyelnünk arra, hogy a preparációnál a papiroson a legcsekélyebb sáv vagy folt se maradjon, mert ezek nem mások mint a többenél vastagabb festékrétegek, melyek azután másképpen másolódnak és másképpen hívódnak elő, és okvetlen *láthatók lesznek a kész képen*. Ne riadjunk tehát vissza néhány sikertelen próbától, mert csak rövid ideig tart, míg a festékfelrakás néhány nehezebb fogását el-sajátíthatjuk.

Ha a festék már fel van rakva és a papiroson egyenlően elosztva, akkor a preparált papiroson sötét és szellős helyen megszáradtunk, ami legfeljebb egy fél óráig szokott tartani. Másoláshoz azonban csak akkor szabad használnunk, ha már teljesen megszáradt, úgy hogy ha megkopogtatjuk kemény, száraz hangot kell hallatnia.

Amennyiben a szárítást melegítéssel akarjuk gyorsítani, nagyon elővigyázatosnak kell lennünk, mert a melegnek ugyanolyan hatása van a preparált papírra, mint a fénynek. A papiroson érzékeny oldalával felfelé, tehát úgy, hogy a meleg direkt ne érje, meglehetősen távolságra a hőforrástól megmelegítjük. Túlerős melegítés vagy oldhatlanná teszi az egész festékfelületet, vagy foltokat idéz elő, melyek azután semmiképpen sem távolíthatók el. Kezdők tehát ne is alkalmazzák a mesterséges szárítást, nehogy ugyanis sokféle veszélynek kitéve kísérleteik esetleg ezáltal valljanak kudarcot. *A preparált papiroson csak két napig marad használható.* Ha a festékelést befejeztük, azonnal tisztítsuk meg ecseteinket, nehogy — a gumminyomás ez egyetlen költségesebb segédeszközei — tönkremenjenek.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

CIGÁNSOR
A VÍZ PARTJÁN

Hegedűs Nándor,
Budapest

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Fényképezés úton.

Irta: A. REGENITER, KÖLN.

III.

Nem mulaszthatjuk el, hogy tanácsot ne adjunk az utazó amatőrnek arra nézve is, miképpen kerülheti el *lemezeinek elcserélését*, illetve azt, hogy egyes lemezeire két vagy több felvétel kerül, míg másokat előhíva, azokon a felvétel teljesen hiányozik. Arra, hogy a lemezek váltása alkalmával kezünk ügyében exponált és még fel nem használt friss lemezek vegyest ne legyenek, aligha szükséges külön figyelmeztetnünk, valamint talán arra sem, hogy a már leexponált lemezek előbb elcsomagolandók és félre teendők. Ha már most a lemezeket otthon megkülönböztetni óhajtjuk, *lajstromoznunk kell* azokat (erre igen jók a zsebnaptárak megfelelő lemezlajstromai), ami akként történik, hogy minden egyes felvétel után annak tárgyát, a kazetta számát, a felvételre vonatkozó adatokat abba bevezetjük. A váltás, illetve a leexponált lemez elcsomagolása alkalmával pedig ragaszszunk egy kis gummizott papírsíkot a megfelelő lemez üvegoldalára, melyre a lajstrommal azonos adatokat reávezetjük, vagy pedig elégséges csupán a lajstrom megfelelő számát is e kis papírsíkra felírni, sőt még a papírsíkot

is mellőzhetjük, ha e számot hegyes tűvel vagy éles késsel a lemez egyik réteges sarkába karcoljuk. Ha különböző gyártmányú vagy bár egyazon gyár különböző fajtájú lemezeit használtuk, ajánlatos a kazetta számán kívül az illető lemez-fajt is feljegyezni a lajstromban. Ily módon azután az előhíváskor minden egyes lemezt megismerünk és megfelelően tudjuk kezelni. Lajstrombéli feljegyzéseinket végül még a felvétel napjának, az időpontnak, az expozíció időtartamának és a fényerőnek, illetve a használt diafragmának feljegyzésével egészítsük ki.

Az útifelvételek lemezeinek előhívását bővebben e helyütt nem tárgyalhatjuk ugyan, de röviden megemlítjük, hogy balgaság volna a kíváncsiság és türelmetlenség által hajtva, nagyszámú lemezt egyszerre vagy rövidesen előhívni. Az ily eljárás lehetlenné tenné a gondos és minden egyes kép sajátos keletkezési körülményeinek és karakterének megfelelő munkát és feltétlenül oly negatívünknek elvesztésére is vezetne, mely több higgadtság esetén jó lehetett volna. Mert ha valamely foglalatosság, úgy a fényképezés bizonynyal nyugodtan megfontolt munkásságot igényel. Hogy megvilágítási (expozicionális) hibákat lehetőleg elkerüljük, illetve kiegyenlítsük, ajánlatos az álló előhívást illetve ismeretlen expozicionális időtartam esetén

ÁLMODOZÁS
C. Cisarovsky, Wien

Hübl eljárása szerinti, vagy a készen kapható Hauff-féle glicin-előhívóval alkalmazni.

Ami az *útközben való* előhívást illeti, arról — aki csak egyetlen-egyszer is megkísérelte — el kell hogy ismerje, hogy az nemcsak jó eredményekre nem (vagy nagyrítván) vezet, de egyúttal azt is, hogy végtelenül kényelmetlen. És ha a kiválóan gyakorlott amatőr mégis megteszi, ám tegye, — de a gyakorlatlan vagy kevésbé gyakorlott amatőr részére egyedül saját vagy egyesületi megszokott sötétkamarája az egyedüli hely, hol minden szükséges segéd-eszköz rendelkezésére állván, kényelmesen és rendszeresen hívhatja elő felvételeit.

Tekintve azokat a lemez és a továbbiaknak sorsára végzetes következményeket, melyek a fényképezés terén elkövetett legcsekélyebb hibával is beállanak, ez a „külső“ gyakorlatra nézve adott intelmeinknek megfontolására talán egymagában is elegendő. Mégis ismételtén és nyomatékosan ajánljuk minden amatőrnek, hogy mielőtt útra kel, a fényképezés egész mesterségével és a magával vitt gépekkel *alaposan* ismerkedjék meg.

□

„Az Amatőr“ kérelme olvasóihoz. Lapunknak egyik felette fontos — sőt mondhatnók — létezője az, hogy azok a cégek, melyek hirdetési megbízásaikkal lapunkat *támogatják*, e hirdetéseket hatásosaknak lássák. Ezért arra kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy minden vásárlásuknál, vagy bárha csak szó-vagy levélbeli kérdezősködésnél is *mindenkor lapunkra hivatkozní sziveskedjenek*.

□

A multico eljárás.

□

Azon problémák között, amelyeknek megoldásán az utóbbi időben ugyancsak serényen buzgólkodnak, helyet foglal a természetes színű fényképezés is. A kitűzött célt azonban eddig, dacára a már elért eredményeknek, még nem sikerült elérni. Ma még csak ott tartunk, hogy a lehetőleg természetes színű fényképek előállítására csak egy praktikus eljárással bírunk és ez: a háromszínynyomás. Ez indirekt út ugyan, de ezidőszerint még csak ez jöhet tekintetbe. Ez az eljárás pedig, azon ismereteinken alapulva, hogy a három alapszín: a kéket, sárgát és vöröset, egyes alkotó részeikre szét lehet bontani és azokat ismét az eredeti színné vissza lehet formálni, a színes objektumról három fölvételt tesz szükségessé. Az első fölvételnél a sárga, a másodiknál a vörös és a harmadiknál a kék fénysugarakat kell kiküszöbölölni; ezzel kapcsolatosan pedig a fölvételhez szolgáló egyes lemezeket a többi megmaradt sugarak iránt lehetőleg érzékenynyé kell tenni.

Az ilyképp komplikált eljárás, amely három különféle fölvételt tesz szükségessé, természetesen csak különös gyakorlattal bíró szakembereknek alkalmas, teljesen eltekintve attól, hogy a valóban természetes színű fénykép alapját csak olyan

ADA-KALEH-
BAN

C. Cisarovsky,
Wien

□ ÁHITAT □
 □ Révész Zoltán, Budapest □
 (A M. A. O. Sz. első házi kiállításából)

eljárás képezheti, amelynek segélyével egyetlen fölvetel útján sikerül a színeket a fényérzékeny lemezre rögzíteni. Az eddig ismeretes direkt eljárásokat pedig tökéletlenségük miatt gyakorlatilag alkalmazni általánosságban nem lehet.

Néhány éve a magyar születésű Szlávik főhadnagy olyan eljárást talált föl, amelylyel minden fényképezőnek módjában áll egy közönséges negatív után, egyszeri másolással, tetszés szerinti mennyiségben színes képeket előállítani. Ez a multico eljárás, amelyet keletkezése óta tovább fejlesztettek és lényegesen javítottak. A multico-papirnak kezelése, amelyet a „Gesellschaft für farbige Photographie“ gyárt és hoz forgalomba, lényegében nem sokban különbözik ugyan a közönséges pigment papirétól, mindazonáltal általános érdeklődésre tarthat számot az eljárás tüzetes ismertetése.

Az érzékenyítés. A multico-papir a gyár által szállított állapotban teljesen érzéketlen a fény iránt, nem szükséges tehát sötét helyen tartani; ezzel szemben azonban lehetőleg óvni kell a nedvességtől.

A papírt legcélszerűbb 24 órával a másolás előtt érzékenyíteni még pedig az ismert ketted-chrómsavas kálium fürdőben. Minthogy a papirnak se az érzékenyítés tartama alatt, se közvetlen utána nem árt a világosság, ezt a műveletet egész nyugodtan elvégezhetjük a laboratóriumi világosságnál kevésbé sötét helyen is. A száradás azonban már elsötétített és lehetőleg száraz helyen kell, hogy végbemenjen, mert minél gyorsabban szárad a papir, annál jobb.

Kiválóan előnyös hatású érzékenyítő-fürdő rendes lemezekhez a következő: 1 liter párolt víz, 25 gramm jegeces ketted chrómsavas-kálium, 11 kcm. tiszta, erős (25%) ammoniák. Az állományokat összevegyítve, addig rázzuk, míg a chrómsavas-kálium teljesen feloldódott. Az oldat tiszta aranysárga színű.

A chrómsavas-káliumot por alakban venni és használni nem tanácsos, mert ilyen alakban tudvalevőleg magába szívja a levegő nedvességét, még akkor is, ha kevésbé jól elzárt edényben van. Ennek pedig az a következménye, hogy az oldat vizenyőssé válik. Ennél az eljárásnál pedig nagyon fontos szerepet játszik az, hogy az egyes állományok a fönt megadott összeállításban és mennyiségben elegyítessenek. A jegeces káliumot az összeállításnál porrá törhetjük, hogy gyorsabban oldódjék.

Gyengébb lemezeknél csak 15—20 gramm káliumot oldjunk 1 liter vízben 6—7 kcm. ammoniákkal. Kemény, nagyon tömör lemezekhez ellenben 40—50 gr. káliumot 18—22 kcm. ammoniákkal. Az érzékenyítő fürdő hőmérséke legfeljebb 15° lehet. Az oldatot porcellán vagy üvegtálcába öntve, a multico-papírt réteg oldalával lefelé teszszük bele. Az esetleg keletkező légbuborékok kiküszöbölésére a papírt egy-kétszer megfordítjuk a fürdőben és azokat ujjunkkal elsimítjuk. □

A fotografálásról.

SZELES BÉLA sorozatos felolvasása.

A sötét kamara.

A lemezt sem az exponálás előtt, sem pedig utána addig, míg kifixálva nincsen, fénynek nem szabad érnie. Főleg három alkalommal fenyegeti veszély: 1. mikor kicsomagoljuk és a kazettába helyezzük; 2. ha a kazetta, vagy — később, mikor a gépbe helyezzük és fölnyitjuk a kazetta ajtaját — a gép nem teljesen fénymentes; 3. mikor előhívjuk.

A első és utolsó esetet úgy küszöböljük ki, hogy a lemez elhelyezését és előhívását teljesen elsötétített szobában végezzük. Mint-hogy a lemeznek üveges felén csúszik a köröm, míg az érzékenyített oldalán nem, kis gyakorlat kell csak hozzá, hogy a teljesen elsötétített szobában is úgy helyezzük el őket, hogy exponálásnál a bejövő fény közvetlenül az emulziós részt érje, ne pedig az üvegeset. Az előhívásnál azonban a kép fejlődését ellenőriznünk kell. Az előhíváshoz tehát fény kell, de olyan fény, mely hasson a látóidegeinkre, de ne hasson a lemezre. Ilyen szín a vörös és többé-kevésbé a sárga. Speciális esetekről később lesz szó.

Ideális helyiség amatőröknek a fürdőszoba, de a „spajz” se megvetendő, megteszi azonban jobb hiányában egy nagy szekrény vagy láda is, végső szükségben pedig egy sarokba állított asztal, amikor is a hiányzó falakat terítőkből csináljuk meg és a vörös szoba azonnal lakható.

Ha csak lemezbetevésről van szó, a szobát lehetőleg besötétítjük és kezeinket és természetesen a lemezeket és a kazettát is sötét takaró alá dugva, dolgozunk. Még világosan is ritkán esik baj, ha a következőképp járunk el: leterítünk egy kabátot, ujjain keresztül dugjuk két karunkat és a kabát alatt kényelmesen — már annyira-mennyire — cserélhetünk lemezt. Betetésre is, előhívásra is egyaránt alkalmasnak találom azt az eljárásomat, melynél egy erős doboznak eltávolítom a tetejét, kiütöm a két kisebbik oldalát és ez utóbbiak

helyett két végén nyitott fekete zsákocskákat alkalmazok. A zsákok egy-egy végét gondosan rászögezem a dobozra, másik végükbe gummit húzok, melyek azt az átdugott karon rögzítik, egyszersmind zárják is. Fent vagy oldalt vörös ablakocskákat helyezek el. Lehet emeletesre is csinálni, fő hogy túlhosszú ne legyen, át tudjuk fogni. Célszerű belül feketére bevonni.

A vörös világítást vagy a vörös üvegből készült ablakocskán át nyerjük, vagy pedig gyertyát, lámpát, gázt, villanyt égetünk vörös üvegburkolattal. Miként nem minden arany, ami fénylik, úgy nem minden vörösnek látszó fény hatástalan a lemezre. Ezért nagyon ajánlatos azt kipróbálni. Teljesen sötét szobában egy használatlan lemez felét fekete papírral fődjük be, azután vörös lámpánkhoz tartjuk, mintegy 2—3 percre olyan távolságban, hogy az emulzió le ne olvadjon róla, majd pedig előhívjuk. Ha a lámpa jó, az előhívóban nem szabad a lemez megvilágított felének se jobban változnia. Könnyen csalatkozhatunk, ha a lámpának csak egy oldalát vizsgáljuk meg.

Vannak más színű üveggel ellátott lámpák is, sőt fénymentes vörös szövetből is készítenek összehajthatókat; mindegyik jó lehet, ha az említett próbával jónak találtuk. A drága vörös üveget úgy is pótolhatjuk, ha az ablakra gondosan 3—4 réteg barna csomagoló, vagy 5—6 réteg vörös selyempapírt ragasztunk egymás fölé. □

E. v. Igel, Berlin

KÖD AZ ERDŐBEN (A „Sonne” jogának fenntartásával)

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Recipék kezdők számára.

Metol-Hydrochinon előhívó.

1000 kcm.	.....	víz
100 gr.	.....	natriumsulfit
7.5 gr.	.....	hydrochinon
7 gr.	.....	metol
40 gr.	.....	hamuzsír

Az alkatrészek a fenti sorrendben oldandók. Ezen előhívó különösen pillanatfelvételek előhívására alkalmas, de időfelvételek előhívására is használható, ha használt hívóval keverjük.

Adurol előhívó.

1000 kcm.	.....	víz
300 gr.	.....	hamuzsír
400 gr.	.....	krist. natriumsulfit

Ezek feloldása után

50 gr.	.....	adurool
--------	-------	---------

Műteremben eszközölt felvételek előhívásához 1 rész előhívó oldat 3 rész vízzel hígítandó. Pillanatfelvételek előhívásához 1 rész előhívó oldat 5 rész vízzel hígítandó.

Rapid Hydrochinon-előhívó.

200 kcm.	.....	víz
30 gr.	.....	natriumsulfit
5 gr.	.....	sárga vérlugsó
9 gr.	.....	hydrochinon
20 gr.	.....	marónátrón

Használatkor 30 kcm. víz a fenti oldat 20 kcm.-ével keverendő. Az előhívás gyors lefolyású. Jól elzárt üvegekben sokáig eltartható és többször használható. Régi hívó azonban pillanatfelvételek előhívásánál keményen dolgozik.

Glycin előhívó. Kezdőknek igen ajánlható.

100 kcm.	.....	forró víz
15 gr.	.....	natriumsulfit
20 gr.	.....	glycin

Használatkor 1 rész a fenti oldatból 4 rész vízzel hígítandó.

Pyrogallol-Soda előhívó.

A)	{	500 kcm.	.....	víz
		100 gr.	.....	natriumsulfit
		15 gr.	.....	pyrogallol
B)	{	500 kcm.	.....	víz
		50 gr.	.....	szóda

A natriumsulfit esetleges csekély alkalikus reakcióját megsemmisítendő, az A) oldatot a pyrogallol hozzáadása előtt 5—6 csepp kénsavval megsavanyítjuk. Az előhíváshoz egyenlő rész A), B) oldat és víz keverendő.

Ammoniumpersulfát gyengítő (Lumière és Seyewetz szerint):

I oldat.	Ammoniumpersulfát	.....	1 gr.
	Víz	.....	100 kcm.
II oldat.	Nátriumsulfit	.....	10 gr.
	Víz	.....	100 kcm.

A fixálónátrontól alaposan kimosott lemezt az I oldatban fürösztjük, míg a gyengítés kívánt fokát elértük. A gyengítő hatás rögtöni megakasztására a lemezt a II oldatba tesszük át. Utána alapos mosás. A lemez ismét erősíthető. (Deutscher Phot. Kalender.)

Biborszínű diapozitíveket könnyen készíthetünk a következő előírás szerint:

A megvilágítást úgy eszközöljük, mintha hydrochinonnal fejlesztenénk. A lemezeket azután körülbelül fél percre beleteszük a következő összeállítású fürdőbe:

230 kcm.	.....	víz
1 gr.	.....	glycin
3.5 gr.	.....	hamuzsír
0.5 gr.	.....	káliumbromid

Ehhez, mielőtt még a kép látható lenne, hozzáteszünk körülbelül 170 kcm-t a következő folyadékból:

340 kcm.	.....	víz
63 gr.	.....	kénsavas nátron
5.8 gr.	.....	pyrogallussav
5 csepp	.....	kénsav

A kép tisztán és erőteljesen azonnal megjelenik.

A fönnebb megadott két folyadékot nem szabad előzetesen összekeverni, mert csakis elkülönített oldatokkal lehet különösen jó képeket kapni. A szokott módon rögzített és kimosott diapozitívek e kezeléssel az aranyszínezéssel elérhető biborszín nyernek.

(Phot. News.)

Brillans platin- és brómezüstnyomatok. Vékony, átlátszóan üveges lemezek tudvalevőleg nem adnak erőteljes, bársonyos mélységű platinyomatokat. Ha mégis ily lemezek után kell platinképet készítenünk, akkor a nyomatot a következő összeállítású fejlesztőoldattal kezeljük:

Semleges káliumoxalát	.....	60 gr.
Víz	.....	600 "
Káliumnitrit	.....	6.1 "
Káliumphosphát	.....	15 "

Ha a negatív nagyon vékony vagy túlerős ellentéteket kívánna, akkor a káliumnitritből az előírt mennyiségnél nagyobbat tegyünk a fejlesztőhöz.

(The Photogram.)

KÜLFÖLDI KRÓNKA

A berlini 1906. évi általános nemzetközi fényképezési kiállítás.

Németország amatőrei lázas érdeklődéssel várták a berlini nagyszabásúnak ígérkező kiállítás megnyitását. Néhány heti elhalasztás után július 15-én *Adolf, mecklenburgi herceg* díszelnök és gróf *Bismarck-Bohlen*, mint a német birodalom trónörököse képviselőjének jelenlétében *Kiesling* százados rendezőbizottsági elnök rövid ünnepi beszéddel megnyitottnak nyilvánította a kiállítást. Beszédében a fényképezés mai állását ismertette és azt az óriási haladást, melyet a modern foto-művészetben, a tudományos és műszaki fényképezésben és a foto-iparban e kiállítás hivatott bemutatni. A kiállításon a *Magyar Amatőrök Országos Szövetsége külön gyűjteménnyel* van képviselve. A részletes ismertetésre még visszatérünk.

□ □

□ □

Londoni nemzetközi kiállítás.

The Royal Photographic Society of Great Britain (Nagy-Britanniai Királyi Fényképezési Egyesület), melynek fővédnökei az angol király és az angol királyné, védnökei a walesi herceg és walesi hercegnő, 51-ik évenkénti kiállítását 1906 szeptember 20-tól 1906 október 27-ig rendezi.

A kiállításnak következő csoportjai lesznek:

I. oszt. Festői amatőrképek.

II. „ Tudományos és műszaki fényképezés és ezek alkalmazása reprodukciós eljárásokra.

III. oszt. Műszaki fényképek (meghívottak gyűjteménye) és eszközök.

IV. oszt. Szakfényképezés.

V. „ Fényképezési műszer- és anyagkiállítás.

Általános szabályok. A szabályok elfogadása. A kiállítóknak azon ténye, hogy képeiket beküldik bizonyosságul tekintetik arra, hogy az alábbiakban foglalt és még szükség esetén ezeken kívül alkalmazandó rendszabályokat magukra kötelezőkül elfogadják.

A kiállítandó képek bejelentése és elfogadása: az I. és II. osztályok kiállítói tartoznak a bejelentési űrlapot kitölteni és a kiállítandó tárgyakon mellékelni. Postán küldött képek címe: *The Royal Photographic Society of Great Britain The New Gallery 121. Regent Street London W.* és portómentesen szeptember 5-ig bezárólag beküldendők, mely határidő leteltével

semminemű kiállítási tárgy el nem fogadható. Az egyesület a küldemények elismerését nem vállalhatja. Az I. osztályba tartozó minden egyes kép külön keretelendő és a keret hátlapjára a kép címét, a szerző nevét és a kép számát viselő jegy ragasztandó, mely szám kell, hogy megegyezzen a bejelentési lapon levő számmal.

Külföldi kiállítók küldhetik képeiket keretezetlenül is, de felragasztva. Az egyesület az elfogadott képek kereteléséről díjtalanul gondoskodik.

A képek kiválasztásával megbízott bizottság nem tesz különbséget tag és nem tag, amatőr vagy szakfényképész között.

Postadobozban küldött képek, ha közülük 1 vagy több elfogadtatott, ugyanúgy csomagolva a kiállítás bezárása után visszaküldetnek, ha egy sem fogadtatnék el, a visszaküldés a kiállítás megnyitása után lehető leggyorsabban eszközöltetik. Semmi szín alatt nem küldhetők a képek más címre, mint amely a bejelentési lapon megadatott és nem is tarthatók fenn más ezután tartandó kiállításra. Egy bejelentési lappal beérkező képek csakis egy címre küldetnek vissza.

Katalógust minden kiállító kap. Az egyesület fenntartja magának bármely kiállított kép közlési jogát a katalógusban vagy az egyesület lapjában, úgyszintén a kiállítás általános látképeinek közlésére vonatkozólag az engedélyezés tisztán az egyesület belátásától függ.

Az eladandó képek árai a katalógusban közzétételnek; az eladási ár 15%-a az egyesület javára levonatik. A kiállítók kéretnek annak bejelentésére, hogy további másolatok keret nélkül kaphatók-e és mily árban?

A képek megsérüléséért és elkallódásáért (szállítás közben) az egyesület felelősséget nem vállal.

Egy-egy kiállító legfeljebb 6 képet küldhet be kiválasztás végett.

A londoni postakörzetben nyilvánosan csak egy ízben is már kiállított képek nem fogadtatnak el.

Csakis azon képek fogadtatnak el, melyekre nézve a kiállító a bejelentési lapon elismeri, hogy teljesen az ő saját művei. *Díjak nincsenek.*

A bejelentési űrlap fordítása az I. osztály (festői fényképek) részére.

Én
Mí küldök idecsatolva fényképeket az alábbi felsorolás szerint a most tartandó kiállításra, melynek közzétett feltételit ezennel kötelezőnek elismerem. Kijelentem, hogy ezek a képek a londoni postakörzetben nyilvánosan kiállítva nem voltak és hogy a képek teljesen a saját műveim. □

KÜLÖNFÉLÉK.

Ipari hírek.

Javitott lemezek. A *J. Hauff & Co. G. m. b. H.* Feuerbach, württembergi cégnek, mely mindig azon volt, hogy a fényképező világ legkényesebb igényeit is kielégítse, sikerült most általánosan kedvelt színérzékeny (ortochromatikus) lemezeinek minőségét jelentékenyen javítani. Ezek az új színérzékeny lemezek (a 2450. sz. öntéstől, emulziótól kezdve) igen magas, sárga és zöld iránti érzékenységgel, valamint a legmagasabb általános érzékenységük által tünnek ki és sárga-színszűrő alkalmazása nélkül is teljesen kielégítő eredménnyel használhatók a tájképezés minden fajára. E lemezeknek további jó tulajdonságai, hogy rétegük igen sűrű, fődési képességük igen nagy és kiváló árnyalatfinomságokra képes szemcsézeteken kívül a legnagyobb mértékben tartósak. Minthogy továbbá dacára a jelentékeny minőségbeli javításoknak a lemezek árait a cég nem emelte fel, meg vagyunk róla győződve, hogy a *Hauff*-féle színérzékeny lemezeknek már eddig is számos barátainak köre ismét jelentékeny nagybodást mutat majd.

□

□

Az „*Agfa-Photo-Handbuch*“. E széltében elterjedt német nyelvű, recipéket, használati utasításokat, szakvéleményeket és egyéb közleményeket magában foglaló kézikönyvecske legújabb kiadásának egy példányát küldötte be hozzánk a berlini Actiengesellschaft für Anilin-Fabrikation cég. E könyvecske legújabb kiadása a 41–52 ezer példányt foglalja magában, ami érdekes tanúsága annak, hogy Németországban mekkora kereslete van ily gyakorlati kis könyvecske 30 fillérért kapható minden foto-szaküzlet útján.

Mosható fényképek szöveteken vagy selymen. A berlini *Photo-Textilgesellschaft G. m. b. H.* fényérzékeny szövetet hozott forgalomba, amely úgy az amatőrök, mint a szakfényképészek figyelmét minden tekintetben teljes joggal magára vonta. Ezen fényérzékenyített kelme egy különleges szabadalmazott eljárás útján lesz előállítva s azon nagy előnye van, hogy mosható és szintartó. A szöveten, egyszerű kezelésénél fogva, még a kezdő is a legjobb eredményt érheti el.

A gyárat *B. Borzykowski* cég (Wien, III., Schottenfeldgasse 5) képviseli. Nevezett cég az érdeklődőknek

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation Berlin S. O. 36.

Fényképészeti osztály.

Használatra kész „AGFA“-ELŐHIVÓ

RODINÁL

A **RODINÁL** erősen tömény előhívó-oldat, melyet használatra a megvilágítás és lemez faj szerint 15-től egész 40 rész vezeték- vagy kútvízzel hígítunk.

Használatra rendkívül **kényelmes**.

Az összes **lemez- és film-gyártmányokhoz**, valamint **diapozitívekhez és brómezüst-papírokhöz** egyaránt a legjobban alkalmas.

Gyorsan, fátyolmentesen és erőteljesen működik és összes részleteiben jól átdolgozott negativeket szolgáltat.

Különösen ajánlatos **pillanatnyi felvételek** előhívásához.

Tetszés szerint előállítható vele **ellentéteriős** vagy **lágú** kép.

Hőmérsékleti viszonyok nem gyakorolnak reá észrevehető behatást.

Tartóssága kitünő.

Eredeti üvegben :	à	1/20	1/10	1/4	1/2	Lt.
	K.	1.20	2.—	3.60	6.—	

— **Beszerezhető a foto-szaküzletek útján.** —

kívánatra szívesen küld próbacsomagokat használati utasítással együtt. A próbacsomagok árai a következők: 9×12 nagyságú csomag 1 korona 80 fillér, 13×18 nagyságú csomag 3 kor. 90 fill. Mindegyik próbacsomag tartalmaz 1 lap atlaszt, 1 lap sirtinget, 1 lap taffotát és 1 lap szatént. Azonkívül nevezett cég képviseli a berlini *Photochemie G. m. b. H.* gyárat is, mely különösen radiumpapírjairól híres.

A radiumpapírok általában véve kizárólag első minőségű kikopirozó- és előhívó-papírok. Közülük különösen megemlítendő a szabadalmazott eljárás útján előállított „Hela-Kohle“- és „Radium-Kolor“-papír, melyek a színes pigmentpapírokat a legjobban pótolják.

Új ragasztó szalag. Azoknak, akik vetítőképek és üvegstereoskop-képek készítésével foglalkoznak, minden bizonynyal sok kellemetlenségük lehetett már a ragasztó szalagokkal, amelyeknek segítségével a takaróüveget a képhez odaragasztják. Ha fekete papírból vágott szalagokat bekenünk gummival és azt a használat előtt megnedvesítjük, akkor nem végzünk éppen tiszta munkát, mert a ragasztóanyag elpiszkítja a kezét is, az üveget is. Ráadásul a nedvesség is kárt tehet a képrétegekben. Legtetejébe pedig a szalagok nem is ragadnak jól, mert nem is olyan hosszú idő múlva leválnak, úgy hogy folyton javítani kell rajtuk. Ezt

a sok kelemetlenséget kiküszöbölendő, már eddig is hoztak forgalomba olyan összekötő részeket, amelyeknek alkalmazásánál nem volt annyi bizonytalanságnak és bosszúságnak kitéve az ember. Egy német gyógyszerész mostan guttaperchából készült ragasztószalagot adott át a forgalomnak, amely állítólag igen jó ragasztóanyag. A szalagok a vetítőképekhez $8\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ cm., a stereoskop-képekhez pedig $8\frac{1}{2} \times 17$ cm. nagyságban kerülnek kereskedelembé, fényes és fénytelen minőségben. A guttapercha-szalagokkal való összeragasztás módja igen egyszerű. A ragasztószalagot ráillesztjük a lemez és a takaróüveg széleire és rátéve a szalagra egy vékonyrétegű papírt, tüzes vasalóval könyedén és lassan végigsimítjuk. A szalag rögtön ragad és ami nem megvetendő előny, tartósan is. A ragasztó szalagot most tudomásunk szerint a *Frietzsche*-féle r.-t. gyártja.

Új lemezek. Egyszerre két újfajta lemez is került mostanság forgalomba. Ezeknek egyike egy eddig lehetetlennek tartott feladat megoldásának tekinthető. Eddig legalább kivihetetlennek hitték azt, hogy lehessen olyan szárazlemezeket gyártani, amelyek magas érzékenység mellett még rendkívül finom szemcsézetten is bírjanak. Kivihetetlennek hitték azért, mert az érzékenység fokozásával elválhatlanul együtt járt a szemcse eldurvulása. A párizsi R. *Guillemot*-

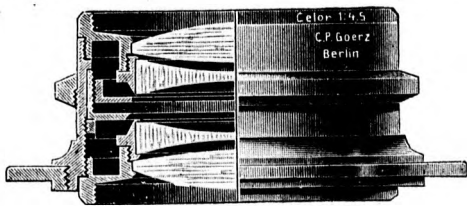
Goerz-„Celor“-kettős anasztigmát

Sorozat Ib.

Speciális objektív

1:4,5.

a leggyorsabb **PILLANATFELVÉTELEKHEZ**, kedvezőtlen világítás mellett **ARCKÉPEKHEZ** műteremben és **SZOBÁBAN**, csoport- és háromszín-felvételekhez, vetítéshez stb.

A hátsó lencse kisebb fényrekeszek (diafragmák) alkalmazása mellett külön önálló objektívként használható és a teljes lencserendszernek kétszeres gyújtóvolságával bír. **Külön részletes ismertetés ingyen.** Főárjegyzék objektívekről (u. m. a Dagor, Syntor, Celor, Alethar, Hypergon kettős anasztigmátokról és lynkeioskopokról), valamint gépekről (Goerz-Anschütz Klapp-kamarák, Photo-Stereo binocles-ről, pillanatzárákról és távcsövekről stb. kívánatra hivatkozással e lapra **ingyen és bérmentve**. Kapható az összes fényképezési szaküzletek útján, vagy közvetlenül:

Optische Anstalt C. P. GOERZ Aktien-Gesellschaft

LONDON 1/6 Holborn Circus, E. C.
NEWYORK 52 East Union Square

BERLIN-FRIEDENAU 19.

PARIS 22 Rue de l'Entrepôt
CHICAGO Heyworth Bldgs

Boespflug & Co. cégnek most állítólag sikerült a lehetetlen feladat megoldása, mert az a lemez, amelyet „Radio-Brom” elnevezés alatt forgalomba hoztak, szokatlan magasfokú érzékenysége mellett nagyon finom szemcsézettel és nagy árnyalatgazdagsággal bír. A másikat a Richard *Jahr*-féle jóhírű drezdai gyár készíti és legközelebb ismertetni fogjuk.

Felhívás. *Ehrlich* János mérnök (lakik Váczi-körút 53., I. 19.) fölkéri azon amatőr-kollégáját, akinek a Conus nagyító gépét kölcsönözte és nyári tartózkodási helyét nem ismeri, sziveskedjék hollétét levélelileg tudatni és a gépet — amelyre *sürgős szüksége van* — visszaküldeni.

□ □

□ □

KÉPEINKRŐL.

Helyszüke miatt lapunk legközelebbi számában méltatjuk az e számban közölt képeket.

□ □

□ □

ADÁS, VÉTEL, CSERE

Goerz-Anschütz (13×18 nagys.) kamara 3 dupla kazettával és tokkal igen jó karban eladó 180 koronaért. *Móder* István, *Ujpest*, Nyár-utca 19. sz.

! Pártoljuk a magyar foto-ipart !

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindegyik fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kérjük, hogy azok, kiknek — részint saját kérelmükre, részint pedig mások ajánlatára — lapunkat mutatványszámképpen küldjük, amennyiben arra előfizetni nem óhajtanak, azt visszaküldeni sziveskedjenek.

T. A. dr.-né úrnő Szentes. P. L. szerkesztő úrnak látogatása volt tehát szükséges ahhoz, hogy „Az Amatőr”-re gondoljon annak egyik oly régi és hű olvasója, mint amilyen Ön? És pedig akkor midőn — mint írja — tanítómesterének Az Amatőrnek beszámolni és képeiről bírálatot óhajt hallani. Hogy elküldhet-e vajjon belőlük — az Ön „specialitásából” — sokat és nem terhel-e, ha azoknak áttekintése és megbírálása után, visszaküldésüket is kéri? Programmunk egyik legfőbb pontja a tanítás. Egyik főszövege a jóindulatúan oktató bírálat. Tartozunk vele minden olvasónknak. És mindenkor a legszívesebben teljesítjük is. Hogyne teljesítenők tehát az Ön kívánságát, mikor — és most meg lesz lepve — szerkesztőnk leírásából már ismerjük is képeit, melyek tárgya a gyermekvilágból merített, modellje pedig az Ön bájos „kis színésznő”-leánykája. Várjuk tehát e képeket, valamenyny csak van belőle. Hadd lássuk itt valamennyien, mire képes a kodak egy szépézésű szerető anya kezében? Ugyebár ezt nem várta és meglepetése teljes?

H. L. Krasznahorkaváralja. Aristo-solio vagy más chlor-üzüstselatin-papírosoknak *tükörfény* elérése céljából üveglapra való felszorítása esetén a reáragadást azáltal kerülheti el, ha az üveglapot a leg gondosabban lemossa, azután benzines ronggyal töröli meg és végül pedig egy kevés „féderweisz”-szal behintsi s azt rajta jól széjjel dörzsölvén, puha ronggyal a tiszta tükörfény üveglapot újra jól megtöröli. A kép gummihengerral erősen préselendő az üveglapra, nehogy közte és a kép között víz-

VVVVVVVV

Mérsékelt ár!

VVVVVVVV

VEREINIGTE
FABRIKEN
PHOTOGRAPHISCHER
PAPIERE
DRESDEN

SCHWERTER-PAPIERE

VVVVVVVV

Megbízható!

VVVVVVVV

Fontos újdonság amatőrök részére!

A „Vereinigte Fabriken photographischer Papiere“, Dresden—A.

általánosan kitűnőeknek elismert

Schwarter-papirjai

u. m.: aristo-, bromezüst-, celloidin- és gázfény-papirjai, melyeket megannyian már eddig is csaknem a világ minden államában nagy sikerrel használnak és általánosan kedveltségnek örvendenek, mostantól kezdve már Magyarország-Ausztria összes fotoüzleteiben is kaphatók. ∴ ∴ Aki tehát jó fényképezési papíron kíván dolgozni, kérje a bevásárlási forrását képező foto-üzletében e gyártmányokat, vagy forduljon a magyarország-ausztriai nagybani raktárhoz

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

Photographische Industrie.

WIEN IX/1., Schul-Strassnitzki-Gasse No. 12.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve!

vagy léghólyagok legyenek. Ezután az üveglap száraz, szellős, normálisan meleg helyen tartandó mindaddig, míg a kép sarkai fel nem pattognak. Ezután, ha a kép — kis vártatva — önmagától le nem pattog, az egyik sarkánál fogva az üvegről lefejtethető. Ha a kép netán az üveghez tapadna, ne erőszakoljuk a lefejtést, hanem mártsuk inkább az üveglappal együtt vízbe, ahol önmagától leázik. Az erőszakos lefejtés a kép elszakadását, vagy legalább is a rétegnek megsérülését vonja maga után.

K. M. póstatiszt **Debrecen**. A két utolsó képecske közül a széles alakú „erdő” című a jobbik. Az „erdőrészlet” címűben az út nagyon egyenes és a gyermekek — akiken nagyon is látszik az „odaállítottság” — pózolva néznek az objektívbe. Mindkét kép *haladást* mutat.

M. J. dr. körorvos **Bőös**. A beküldött *kombinált* kép legteljesebb mértékben megnyerte tetszésünket, újbóli jelentkezésének tehát csak örvendhetünk. Az egyes részképek eredeti negatívjeiről kilátásba helyezett közvetlen (kontakt) másolatokat érdeklődéssel várjuk. *Lapunknak ajánlásáért és terjesztéséért* fogadjuk köszönetünket.

O. H. Salgótarján. Tetszésünket megnyerte. Kiadtuk.

Cs. F. M. tanárjelölt **Egyed-Csanak**. Visszaküldtük. Megkapta? A küldött *amatőr-címeket* nagyon köszönjük. Mutatványszám mindegyiknek ment.

F. J. Nádudvar. Remélhetőleg meg van elégedve a mult számban közlöttel.

Z. G. Lapunknak előfizetője lehet a szövetségnek tagja és nemcsak, hogy incompatibilitás a kettő között fenn nem forog, hanem ellenkezőleg szoros viszony áll fenn, mert *lapunk az „amatőrszövetség”-nek hivatalos közlönye* és mint ilyen, a szövetség *rendes* tagjainak tagsági díjuk fejében *ingyen* jár. Az ily tagoknak az egyesület összes helyiségei is rendelkezésére állanak.

Belépési nyilatkozat a szövetség titkári hivatalától (Budapest, VII.) kérendő.

F. E. Nagybitse. Levelének tartalmával igen sokban nem értettünk ugyan egyet, de méltányolván az ellenkező felfogást is és sok figyelemreméltó gondolatot találván benne, kiadtuk. Ezért ugyan köszönet nem jár, de elismerése mégis jól esik nekünk.

L. Gy. főhadnagy **Eperjes**. Az igazolvány ügye rendben van, a bélyegjegyeket megkaptuk.

M. V. hadbírójelölt **Budapest**. A beküldött magnéziumfelvétel nagyjában nem rossz, de az alak túlkemény. Talán jó volna részlegesen legyengíteni.

V. B. földbirtokos **Mogyorósd**. A két kép közül egyik sem művészi felvétel. Inkább utazási emlékalbumba valók.

Ifj. S. L. hivatalnok **Pozsony**. Mint könyvkereskedő útjani olvasónkat, eddig — életjelt sem adván magáról — nem ismertük. A képekre nézve, kérjük azok beküldését, mert láttatlanba nem ígérhetjük azok közlését. Az amatőrszövetségbe való belépési szándékáért üdvözljük. Kár, hogy oly szép vidéken oly kevés az amatőr. Hát foto-szaküzlet van-e és ki az?

Seh. J. J. Sátoralja-Ujhely. Csak küldje be nyugodtan, kívánságára megőrizzük és visszaküldjük.

K. S. járási számvevő **Ujvidék**. Tudunkkal egyáltalán nem lehet egy lencsével. A Richard *Jahr-féle* lemezek *kitűnőek*. Többi kérdéseinek megismétlését kérjük.

B. H. Tusnádfürdő, B. Gy. Gasteln, K. R. Mitrovica. Szívélyes üdvözlésüket köszönjük és ezúton viszonzozzuk.

Szerkesztő:
KOHLMAN ARTÜR dr.

Helyettes szerkesztő:
GÁRA REZSŐ dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89. sz.
Telefon 94-49.

Nyomda: „Patria” részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

ALAPITVA
1858-ban

R. A. GOLDMANN

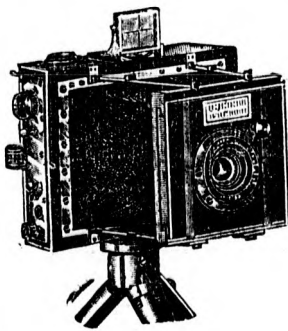
ALAPITVA
1858-ban

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

VIKTORGASSE Nr. 14 ● WIEN IV/2 ● VIKTORGASSE Nr. 14

Ajánlja legjobbhírű, általánosan ismert

utazó- szalon- reprodukáló és pillanatkamráit,

melyeknek ELŐNYEI röviden összefoglalva a következők: redőny- és gördülőzár, a mely kívülről az egész lemezszélességtől 2 mm.-ig állítható be, redőnyszélességük és rugófeszültségük kívülről szabályozható és leolvasható. A redőnyzár pneumatikus kioldással bármily hosszú időfelvételekre is használható. Objektívja mindkét irányban a legnagyobb mértékben eltolható és a vetítési területre teljesen középpontiasan szerelt s a mi által egyenletesen eloszló élesség érhető el.

LEGNAGYOBB
UJDONSÁG:

KLAPP-KAMARA

Legnagyobb szilárdság és az ollószerkezetnek legnagyobbmértékű könnyedsége. A kivétel leg-tökéletesebb pontossága. OBJEKTÍVEK: C. P. GOERZ r.-t. Berlin, CARL ZEISS Jena, VOIGTLÄNDER & SOHN r.-t. Braunschweig, C. A. STEINHEIL SÖHNE München és

E. SUTER Basel. — Gazdagon illusztrált ÁRJEGYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE. Kérjük a GOLDMANN-féle KLAPP-KAMARÁNAK most megjelent művészi kivitelű illusztrált ismertetését, a mely egyúttal KITŰNŐ UTMUTATÓ KEZDŐK ÉS HALADOTTABBÁK RESZÉRE.

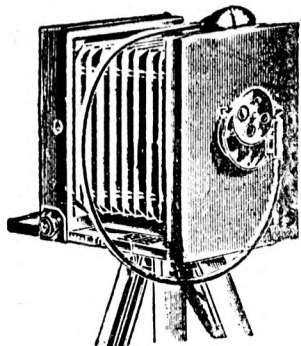
♥♥♥♥

♥♥♥♥

Amatőrök figyelmébe

A legújabb szerkezetű

fényképező- készülékek

összes fényképezési kellé-
kek, különféle száraz leme-
zek Kodak filmek, celloidin
és brom-ezüstpapírok és a
kitűnő minőségű

Union-szárazlemezek

olcsó árakban szaküzletünkben beszerezhetők

Czigler és Schlesinger

BUDAPEST,

VII. ker., Kerepesi-ut 36. sz.

Klauzál-utca sarkán.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Sötét kamara amatőröknek ingyen
rendelkezésre áll.

VÁRHEGYI ANDOR

Budapest, VIII. ^{kárpitos} és díszítő Német-u. 57.

Elvállal a legolcsóbb árak mellett lakberendezéseket,
♥♥ termek és kiállítások rendezését és javításokat. ♥♥

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kiraka-
talmat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden
fényképezési cikkre. Vess és cserél: HATSCHKE EMIL,
VI., Andrásy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

Hihetetlen és mégis igaz!

Ha lábait kimélni óhajtja, ha sokat jár ki
esőben, fagyban és meghűlni nem akar:

használja a **Rytkó-féle** egészségi gyógycipőt.

Rheumában stb. szenvedőknek sok év óta kipróbált, or-
vosilag elismert, külföldön is szabadalmazott magyar
találmányomat, **hygienikus egészségi cipőmet** ajánlom.
Ezen cipő belső szerkezete szakértők egybehangzó véle-
ménye szerint eddig felülmulhatatlan módon biztosítja a
lábnak egyenletes természetes melegét, a rheumás beteg
egészségét helyreállítja, az egészséges szervezetet pedig
meghűléstől és sok veszélyes betegségtől megóvja. A
cipő ruganyos, könnyű, elegáns formájú és olyanoknak,
kik hivatásuknál fogva sokat járnak, megbecsülhetetlen.
Lábizzadást és sokféle lábbántalmat sikeresen gyógyít,
a vérkeringést egyenletessé teszi, ennélfogva sok beteg-
ségnek enyhítő szere. Egyedüli készítője a feltaláló:

Rytkó Győző Budapest, Kerepesi-út 29.

Ismertetés ingyen és bérmentve!

Előfizetési felhívás!

~ Az ezen év folyamán lapunk
művelőleteként megjelenő összes

MŰLAPOKRA

melyeket külön **ÖSSZEGYŰJTVE**
MŰVÉSZIES VÉDŐBORITÉK-
BAN ez év karácsonyára adunk
ki, **ELŐFIZETÉST HIRDET** ~

„AZ AMATŐR” kiadóhivatala.

A 24—30 műlap előfizetési ára borítékkal

együtt . . . . . **3 kor.**

Megjelenés után . . . . . **5 korona.**

Pártoljuk a hazai ipart!

Ha támogatjuk, kifejlődik az nálunk is! Minden fényképezési készüléket
(megadott tervek szerint is) épp o'y jó, sőt jobb kivitelben, mint a
Finom kivitel. külföld gyárai készítenek. **Solid munka.**

GERLICH és SVUGER ^{foto-aszta'osok}
Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 21. szám.

Polygraphisches Institut A.-G.

Zürich, Schweiz

készít művészi kivitelű nyomtatványokat
minden fotomechanikai eljárás szerint:

fénynyomatot, háromszín-nyomatot, cin-
kografiát, litografiát, könyvnyomást, stb.

üzleti kártyákat, prospektusokat, árjegy-
zékeket, hirdetéseket, levelezőlapokat,
plakátokat, stb. = Költségvetés ingyen

A „Bulletin Photoglob” kiadóhivatala

= Gazdagon illusztrált amatőrfényképezési folyóirat =

Évente 12 füzet = Alakja 24x32 cm.

Legelőkelőbb kivitel

Előfizetési ára évente Schweizban frc.

6.50, külföldön Mk. 6.50, portóval együtt

Mutatványszám, e hirdetésre való hivatkozás esetén, ingyen.

Megrendelhető minden könyvkereskedés-
ben vagy közvetlenül a kiadóhivatalnál:

Polygraphisches Institut A.-G.

grafikai müintézet ♥ ♥ ♥ ZÜRICH,
SCHWEIZ

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

C. Merck

A MERCK-féle fényképezési célra szolgáló készítmények kitűnő eredményt adnak felülmúlhatatlan tisztaságuknál fogva.

Sublimált Brenzkatechin. Kristályozott könnyű alak. Pyrogallol. nehéz alak.

Hydrochinon hófehér. Collodium. Formaldehyd.

A Merck-féle fényk. készítmények kis pilulák és öltvények alakjában felette kényelmesek mindennemű fényképezési fürdők és oldatok előállítására

Cyankalium. Fixálónatron. Vegyi szerek a fényképmásolási és reprodukálási eljárásokhoz.

Arany-, ezüst- és platinsók, bromkalium, bromammonium, jodkalium, cerisulfat stb.

Kérjünk a fényképezési szaküzletekben valamint a drogistsáknál MERCK-féle fényképezési készítményeket eredeti csomagolásban!

Darmstadt

AMATÓRFÉNYKÉPEZŐK FIGYELMÉBE

Igen szép mélységű és plasztikus képeket adnak

A Máyerling Károly által feltalált
Ophtalochromát folyadék-lencsék

Ezen nagy fényerősségű lencse magyar találmány és tizennégy államban van szabadalmazva. Ugyiszintén ajánljuk a folyadék-lencsével ellátott különféle nagyító-üvegeinket, ezek a tömör-üvegből készült üvegeknél jobbak, mert a szemre nem hatnak megerőltetőleg.

FOTOGRAFIAI OBJECTIVEK ÁRAI

A 6×9 normal objectiv	kor. 25
A 9×12 " " " " " " " " " " " "	40
A 13×18 " " " " " " " " " " " "	60
A 6×9 szabályozható pillanat-zárral ellátva ..	30
A 9×12 " " " " " " " " " " " "	45
A 13×18 " " " " " " " " " " " "	75

≡ NAGYÍTÓ-ÜVEGEK ÁRAI ≡

1 drb 65 mm. olvasó-üveg	kor. 3
1 " háromlábú nagyító (lupe)	4
1 " tizenhatszoros nagyító (orvosi lupe) ..	4

Ismertető képes árlapot bérmentve küld **Máyerling és Társai**
OPTIKAI FOLYADÉK-LENCSE MŰSZERGYÁRA
BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 30 (Mezzanin)

VINDOBONA

Vindobona-lemezek elérhető legnagyobb fokú érzékenységük és tökéletes megbízhatóságuknál fogva a téli időszakra nélkülözhetetlenek. =====

Vindobona-brómezüstpapír papírok és levelezőlapok. =====

Nappali előhívós papirosok és kartonok. =====

Negativpapírok a téli időszakra legmelegebben ajánlhatók. =====

REMBRANDT

(Szabadalmazott és lajstromozott szó- és kép-védjegy.)

Egyedüli specziális papiros, mely vékony, szürke, egyhangu (flau) és **csaknem teljesen hasznavehetetlen negativekről is teljesen használható másolatokat ad.** =

Kezdőknek és minden nehezebb, így pl.: Röntgen- és Mikrofényképekhez **megbecsülhetetlen értékű.** =====

Rembrandt-levelezőlapok vékony (flau) negativekhez. =====

Másolat közönséges papíron.

Másolat Rembrandt papíron.

PHOTO-CHEMISCHE-FABRIK FERDINAND HRDLIČKA

≡ VII/3, ZIEGLER-GASSE 96. ≡ WIEN ≡ VII/3, ZIEGLER-GASSE 96. ≡

♥♥♥ Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

URIFEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR
JELLEMZI A

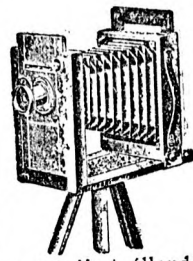
HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT.

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,
V., DOROTTYA-UTCA 10.,
MELY 1867-BEN ALAKULT.

A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.

AZ AMATŐR- FÉNYKÉPEZŐ

összes kellékeit, ú. m. fényképező és nagyító készüléket, lemezt, papírosokat, vegyiszereket a legnagyobb választékban mindig friss állapotban szerezteti be. A zürichi dr. SMITH-féle gyár lemezei és papírosai, valamint „AZ AMATŐR” c. folyóirat állandóan raktáron van; sötétkamara használata díjtalan, lemezek és másolatok kidolgozása mérsékelt áron.

VAJDA BÉLA. LÁTSZERÉSZETI ÉS FOTO-
CIKKEK ÜZLETÉBEN
BUDAPEST, IV. Keckeméti-utca 13. sz.

CZIRER

papírképkeret (passepartout)
műintézet. Telefon 86—85.

Budapest, VII. ker., Rombach-utca 3.
Külön KASIROZÓ, RASZTERIROZÓ ÉS
FÉNYKÉPNAGYÍTÓ osztály.

Írógépek, sokszorosítók

használtak és ujak,
= ezek kellékei =
jutányosan kaphatók

WÜRZBURGER ÉS TÁRSÁNÁL

= BUDAPEST =
V., Alkotmány-utca 31.

☞ Minden a fényképezési és lát- ☞
szerészeti szakmába vágó cikket
jutányos áron ajánl amatőröknek

LIBÁL ÉS MÄRZ

fényképezési és látszerészeti cikkek üzlete
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 8.

☞ Tessék árjegyzéket kérni. Előfizetéseket ☞
„AZ AMATŐR” című folyóiratra fel-
veszünk. Sötétkamaramat amatőrök díj-
talanul használhatják

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

Kis állatok részére állatorvosí rendelés

ÖHLER BENŐ

állatorvosí rendelőjében
 — délután 3-tól 5 óráig —

Telefon 80-10. Budapest, VII., Erzsébet-körut 2., I. em. Telefon 80-10.

RIETZSCHEL REFORM- MINIMUM- CLACK-ja

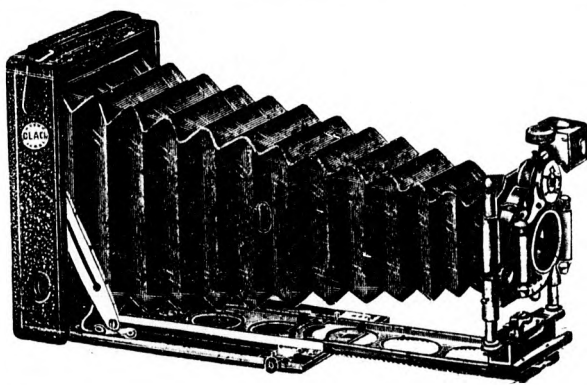
felette fényerős, eredeti Rietzschel-féle anasztigmátókkal.

oooooooooooooooo

9 × 12 cm. lemezre ☞
 9 × 12 cm. filmre ☞☞☞
 8 × 10^{1/2} cm. csomag-
 filmre. ☞

oooooooooooooooo

244. számú árjegyzék
 ingyen és bérmentve.

RIETZSCHEL REFORM- MINIMUM- CLACK-ja.

Kapható minden jobb
 fotoszaküzletben vagy

OPTISCHE FABRIK

☞ A. Hch. ☞

Rietzschel

☞ G. m. b. H. ☞

Präcisions Werkstätte

☞ München, ☞

Schillerstrasse 28.

oooooooooooooooo

Nagybani Képviselet
 Magyarország és
 Ausztria részére: ☞

Georg Jahn,

☞ Wien, IX., ☞

Sechsschimmelg. 7.

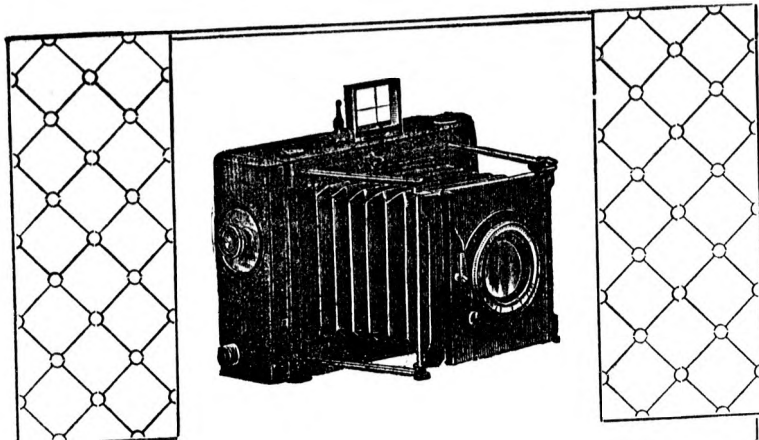
SZŐTS SIMON ☞ ☞ SZŐNYEGTELEPE ☞ ☞

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 15. sz.

Állandóan érkező divatos újdonságok és különlegességek: Perzsa, Smyrna, Axminster, torontáli stb. szőnyegekben, szövet- és csipke-függönyök, teljes és fél storok, ág- és asztalterítők, flaneltakarók, utazó takarók, angol plaidek, ágyneműek, pokrócok, vas és rézbútorok, gyermek-kocsik, szabadalmazott átváltoztatható gyermekszékek és általában a lakásberendezéshez tartozó összes cikkekben. SZIGORÚAN

☞ SZABOTT ÁRAK!! Megtekintés vételkényszer nélkül. ☞

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

A legújabb szerkezetű fényképező készülékek eredeti gyári áron és a fényképezéshez szükséges összes anyagok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa

mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishíd-utca 8. szám.

Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

.. Nagy képes árjegyzék. ..

WACHTL és TÁRSA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-UT 6

A FÉNYKÉPEZÉSI összes kellékeinek
:: és rokon szakok ::
raktára. KÉZIKAMARÁK, OBJEKTÍVEK, SZÁ-
RAZLEMEZEK, PAPIROK, KARTONOK és VE-
GYISZEREK minden gyártmányából nagy választék.
Fényképezési munkálatok mérsékelt áron és legjobb
kivitelben. Sötétkamaránkat vevőink és átutazó amatőrök
díjtalanul használhatják. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TÓTH MIHÁLY műbútor- asztalos

Budapest, VI., Kis János-utca 6. szám.

Ajánlja saját készítményű bútorait és elvállal
mindennemű finomabb asztalos-munkát és
üzleti berendezések készítését.

□ Aranyérmek: PÁRIS 1900, ST-LOUIS 1904 □

Dr. J. H. SMITH & CO. ZÜRICH

Fabrik photographischer (Schweiz)

Trockenplatten, Papiere & Postkarten

BROMIA BRÓMEZUST PAPIROS, si-ma-fény elen —
durva-fénytelen, FLATINO fény.elen és fényes

Árak:

9×12	12×16	13×18
0.75	0.75	0.90

 kor. na.

KLORIA kimásoló-papiros, fényes és fénytelen

Árak:

9×12	12×16	13×18
0.75	0.75	0.75

 kor. na.

SIMPLON gázfény előhívó-papiros, fényes és fénytelen

Árak:

9×12	12×16	13×18
1.—	1.—	1.—

 kor. na.

Vezérképviselő Magyarország és Ausztria részére

MAXIMILIAN WEISS, WIEN, II.

□ □ UNTERE DONAUSTRASSE Nr. 23. □ □

Kapható minden foto-üzletben.

HAZAI IPAR!

RUSZNÁK és SVOBODA

műszerészek

fényképező-készülékek szakműhelye

BUDAPEST

csak VI. ker., Király-utca 18. szám alatt egyesítve.

Elvállalják: bármily fényképező-készülék, mecha-
nikai, fogorvosi műszerek elkészítését és javítását.

○ Vidéki megbízásokat pontosan és jutányosan eszközölnék. ○

HAZAI IPAR!

A „MATTALBUMIN”

Modern művész-
nyomat-papírok.

A legtökéletesebb pótlására a fáradságos platin- és
pigmentnyomásnak. — A legkiválóbb szaktekintélyek
ismételten és egyhangulag elsőrangúnak ismerték el
E MŰVÉSZI HATÁST KÉLTŐ PAPIRJAINKAT.

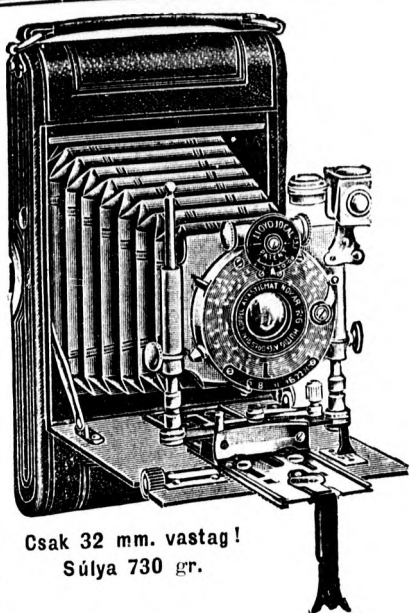
Minta csomag (12×16 cm. nagyságban az
összes fajtákból összeállítva) bérmentve K 1.20 küld: Nappali kimásolás.

Trapp & Münch, Friedberg (Hessen)

Könnyű
eljárás.
Művészi
hatás.

Minden
szín el-
érhető!

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

Csak 32 mm. vastag!
Súlya 730 gr.

Hüttig
„Lloyd-
Ideal”-ja

a világ legkisebb, leg-
vékonyabb, legkön-
nyebb, legelegánsabb
tekercs filmkamarája

Minden feltűnés nélkül
hordozható.

Különösen hölgyeknek
nagyon ajánlható!

Részletes leírás és 244.
sz. árjegyzék díjtalan.

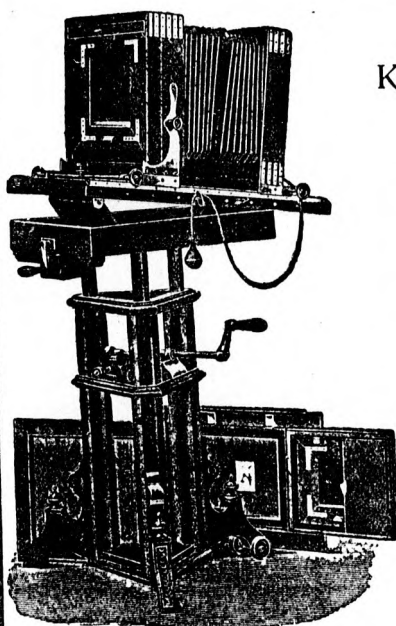
Fabrik photographischer Apparate auf Aktien
vormals R. Hüttig & Sohn,
Dresden.

Fiók: Wien, IX/I., Berggasse 4.

Legnagyobb német kamaragyár. ♥ 800 munkás.

SIMON MIHÁLY

ELSŐ MAGYAR FÉNYKÉPEZÉSI
MŰASZTALOS BUDAPESTEN,
VII. KERÜLET, RÓZSA-UTCA 15. SZ.
(Wesselényi-utca sarkán).

KÉSZIT: Utazó, mű-
terem- és reproduk-
ció kamarákat. ☞
Készülékeket cinko-
grafiai intézeteknek és
a háromszínyomás
céljaira. ☞ Minden
e szakba vágó mun-
kát és javításokat
precíz kivitelben,
gyorsan és szolid árák
☞ mellett végez. ☞

TELEFON 82—33.

Minden amatőr fényképezőnek egyaránt
ajánlható a

„GUT LICHT”

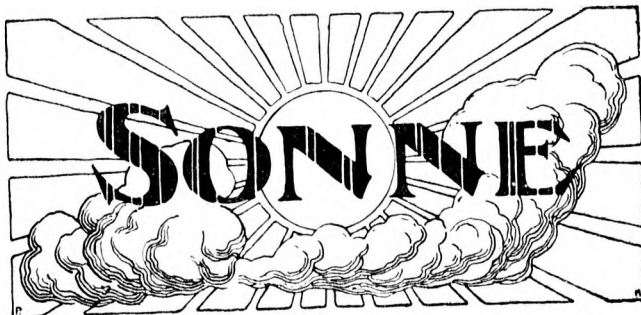
csinú illusztrált havi folyóirat.

Rendszeres utasításokat, csikke-
ket és gyakorlati utmutatásokat
tartalmaz. Keszők részére külön
oktató cikksorozat. Receptek és
tanácsok bő rovata, továbbá kü-
lön újdonsági rovata van. Elő-
fizetési ár évente 5 korona ☞

Mutatványssámot küld a

Verlag „Gut Licht”

Wien, XVIII/2. ♥ INGYEN!

KÉPES
SZÓRAKOZTATÓ
AMATŐRFÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT
Berlin—Welmersdorf.

Minden 14 napban megjelenik egy füzet.
☞ Minden füzet csak 20 Pfennig. ☞☞

☐☐ 4000 márkán felül kitűzött ☐☐
☞☞☞ díjak. ☞☞☞

Minden füzet önmagában lezárt egész!
Rövid általánosan érthető cikkek! ☞
Számos jó fénykép! ☞ Előfizethető
közvetlenül, vagy „Az Amatőr” útján.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

1904. évi tenyképészeti kiállításon

= JAHR-LEMEZEK =

Elismert legjobb lemez a legrövidebb pillanatfelvételre a szobában. ☞ Vegletekig érzékeny (vörös címke) és egyuttal orthochromatikus, fényudvarmentes és ortho-fényudvarmentes. ☞ A „SPEZIAL” és „ORTHO-SPEZIAL”-lemezek magas fényérzékenységek. ☞ Normal (közönséges) lemezek. ☞ Diapozitiv lemezek.

Lipsében ezüst éremmel kitüntetve.

☞☞ Az árak mérsékeltek. ☞☞

Kaphatók minden foto-szaküzletben.

RICHARD JAHR Trockenplattenfabrik **DRESDEN-A. 18. Arnoldstrasse 10.**

Az „Amatőr” díszes, angol bekötési tábláját szétküldjük. Ára 3 korona.

Az 1905. évi évfolyama díszkötésben 10 koronáért kapható. □ □ □ □ □

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

= Telefon 94—49. =

|| AZ ÖSSZES HAZAI ÉS KÜLFÖLDI művészeti ésszakkönyvek, valamint folyóiratok megrendelhetők, „Az Amatőr” kiadóhivatalában ||

„AZ AMATŐR”-t INGYEN KAPJA 1/2 évig mindenki, a ki legalább 5 féléves ÚJ ELOFIZETŐT szerez lapunknak.

„AZ AMATŐR” kiadóhivatala.

SZABADALMAK ☞ ☞ TALÁLTMÁNYOK ☞ ☞ ☞ MINTÁK

ügyeit szakszerűen intézi a világ valamennyi államában

Telefon 87—02.

TÖRÖK LÁSZLÓ

BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÚT 1/c

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK HITES SZABADALMI ÜGVIVŐ ☞ ☞

Telefon 86—02.

Lemezek

Papírok

LUMIERE
részvénytársaság

LYON

FRANCIAORSZÁG

Vegy-

szerek

Lemezek és filmek Σ (Sigma) jelzéssel

a legérzékenyebbek a világon.

Artochromatikus és fényudvarmentes (Antihalo) lemezek. □

Uj! „ACTINOS”-papíros Uj!

közvetlen kimásoláshoz. Végtelen tartósságu friss állapotban. Fixálófoltok nem léteznek többé.
FÉNYES FÉNYTELEN CSIKOS FÉMSZERŰ

„Stenodoses Lumiere”

vegytisztá termékek a fényképezéshez száraz állapotban = 50 vagy 100 kcm. fűrdőhöz pontosan lemérve =

Megrendelhető:

BERNH. WACHTL WIEN Kirchberggasse 37.

vezérképviselőnél.

Alapított 1892. évben. = = = = =

Állami felügyelet alatt.

Gerő Ferencz Katonai előkészítő-iskolájában, VII., Rózsa-u. 33. (saját ház)

az **önkéntességi** vizsgára jogosító és hat hónapra terjedő tanfolyamra beiratkozni lehet naponként d. u. 4—7 óráig.

⇒ Prospektust kívánatra küld az igazgatóság. <<

AZ AMATŐR LABORATORIUMA

elvéllal mérsékelt díjazás mellett: kémiai analíziseket, fizikai, kémiai és technikai vizsgálatokat. — Ipari cikkek, gyógyszerek, ásványvizek, kazánviz, ásványfélék, tüzelőanyagok stb. megvizsgálása és azok szakszerű véleményezése törvényszéki esetekben is. — Vegyi és más ipari eljárások kidolgozása és azok értékének megállapítása. — Levelezés: Magyar, francia, angol és német nyelven. — Megkeresések Budapest, VII. Király-utca 89. szám alá intézendők. ~~~~~

„Az Amatőr” 1905. évi (II.) évfolyam.

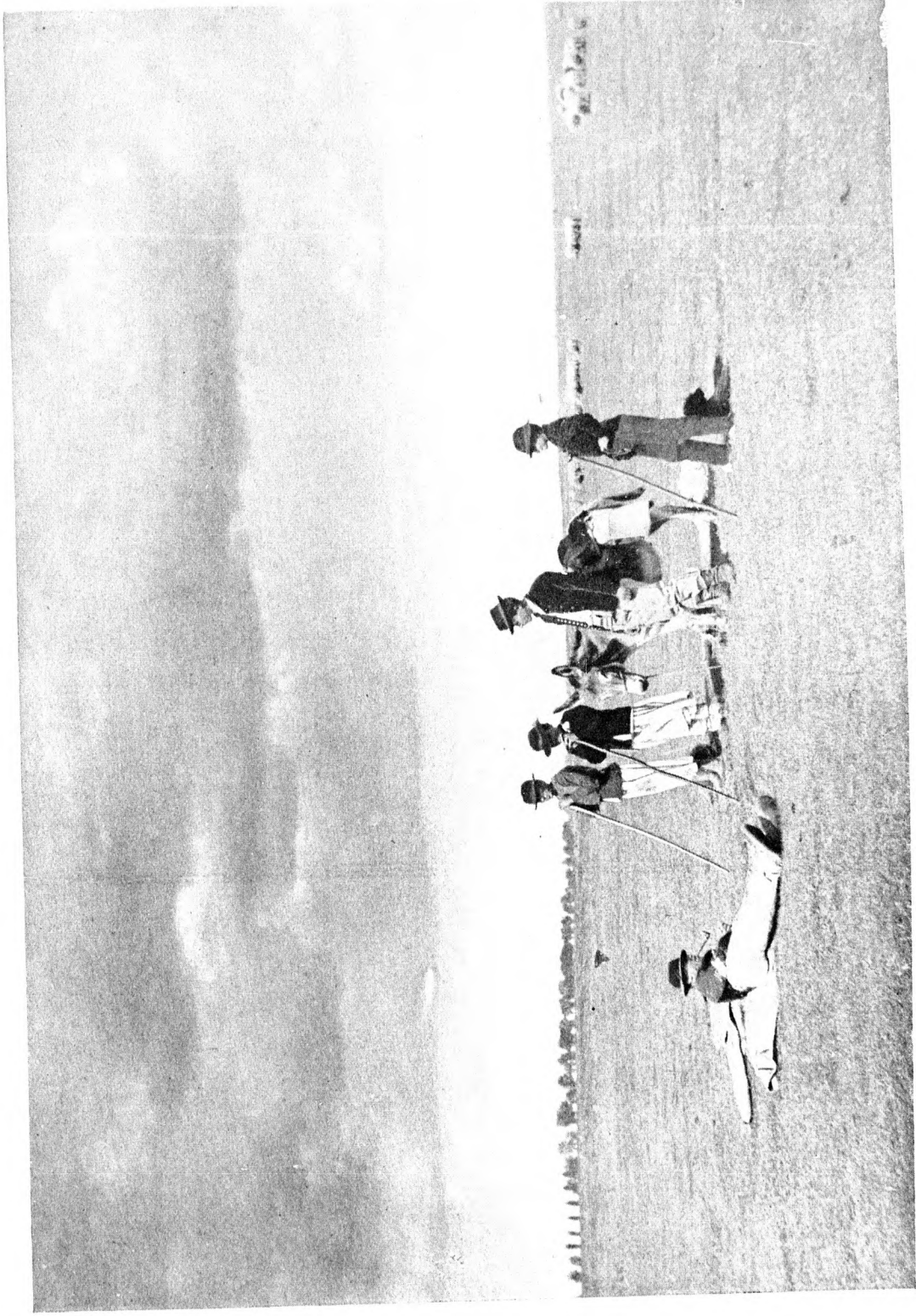
A Magyar Amatőrök Országos Szövetségének tagjai közül igen sokan az 1905. évben még nem voltak lapunknak előfizetői. Hogy tehát ezeknek lapunk előző évfolyamát (24 füzet 26 mű-melléklettel) könnyebben megszerezhetővé tegyük, a szövetség tagjainak féláron azaz 7 koronáért bérmentve küldjük meg.

∴ Az Amatőr kiadóhivatala.

Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

□ PÁSZTOROK □
GENCSY GYULA SZÁZADOS, NAGYKIKINDA

—
Az Amatőr műmelleklete

—
Minden jog fentartásával